

AB “Pieno žvaigždės”

2009 metų finansinių ataskaitų
rinkinys

Turinys

Informacija apie įmonę	1
Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų rinkinio	2
Nepriklausomo auditoriaus išvada AB “Pieno žvaigždės” akcininkams	3
Bendrųjų pajamų ataskaita	5
Finansinės būklės ataskaita	6
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	7
Pinigų srautų ataskaita	8
Finansinių ataskaitų paaiškinimai	9
Bendrovės metinis pranešimas už 2009 metus	44

Informacija apie įmonę

AB “Pieno žvaigždės”

Telefonas: +370 5 246 1414
Telefaksas: +370 5 246 1415
Įmonės kodas: 124665536
Registruota: Perkūnkiemio g. 3, Vilnius, Lietuva

Valdyba

Paul Bergqvist, pirmininkas
Lars Ojefors
Voldemaras Klovas
Julius Kvaraciejus
Aleksandr Smagin
Linas Sasnauskas

Vadovybė

Aleksandr Smagin, generalinis direktorius

Auditorius

“KPMG Baltics”, UAB

Bankai

AB „SEB bankas“
“Swedbank“, AB
AB ”DnB Nord” bankas

Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų rinkinio

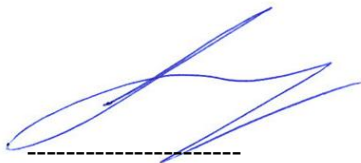
Valdyba ir vadovybė šiandien aptarė ir patvirtino finansinių ataskaitų rinkinį (toliau „finansinės ataskaitos“) bei jį pasirašė.

Finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Mūsų nuomone, taikyti apskaitos principai yra tinkami ir finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parodo tikrą ir teisingą vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Rekomenduojame, kad finansines ataskaitas patvirtintų Visuotinis akcininkų susirinkimas.

Vilnius, 2010 m. kovo 29 d.

Vadovybė:

Aleksandr Smagin
Generalinis direktorius

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB “Pieno žvaigždės” akcininkams

Mes atlikome AB “Pieno žvaigždės” pridedamų finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – finansinės ataskaitos) auditą. Finansines ataskaitas sudaro 2009 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita, tada pasibaigusių metų bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita ir pinigų srautų ataskaita bei reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kiti finansinių ataskaitų paaiškinimai, pateikti 5-42 puslapiuose.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Vadovybės atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą, užtikrinant teisingą finansinės atskaitomybės parengimą ir informacijos atskleidimą be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidų; tinkamų apskaitos principų parinkimą ir taikymą; bei pagrįstą (esamomis aplinkybėmis) apskaitos įvertinimų atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę apie šias finansines ataskaitas. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie Standartai reikalauja nustatytų etikos reikalavimų laikymosi bei tokio audito planavimo ir atlikimo, kuris suteiktų pakankamą pagrindą tvirtinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų informacijos netikslumų.

Auditas apima tam tikrų procedūrų atlikimą, siekiant gauti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos teisingumo. Konkrečių audito procedūrų parinkimas priklauso nuo mūsų padarytų įvertinimų, tame tarpe mūsų įvertintos rizikos dėl reikšmingų netikslumų finansinėse ataskaitose buvimo dėl apgaulės ar klaidų. Šios rizikos įvertinimui mes nagrinėjame įmonės vidaus kontroles, skirtas užtikrinti teisingą finansinių ataskaitų parengimą ir informacijos jose atskleidimą. Tačiau, tokio vidaus kontrolės sistemos nagrinėjimo tikslas yra tinkamų audito procedūrų parinkimas, o ne nuomonės dėl įmonės vidaus kontrolės efektyvumo pareiškimas. Auditas taip pat apima šiuos įvertinimus: ar taikyti apskaitos principai yra tinkami; ar vadovybės atlikti apskaitos įvertinimai yra pagrįsti; ar bendras informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose yra tinkamas.

Mes manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomonei.

Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi AB „Pieno žvaigždės“ finansinę būklę 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2009 metų, pasibaigusį gruodžio 31 d., veiklos rezultatus bei pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą informaciją

Be to, mes perskaitėme 2009 m. metinį pranešimą, pateiktą Metinės ataskaitos 43 - 57 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų 2009 m. gruodžio 31 d. finansinėms ataskaitoms.

Klaipėda, 2010 m. kovo 29 d.
“KPMG Baltics”, UAB

Rokas Kasperavičius
Partneris
Atestuotas auditorius

Mindaugas Bartkus
Atestuotas auditorius

Bendrųjų pajamų ataskaita

Už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų

	Paaišk.	2009	2008
Pajamos	1	622 467	666 289
Pardavimų savikaina		(497 305)	(564 855)
Bendrasis pelnas		125 162	101 434
Kitos veiklos pajamos, grynąja verte	2	677	7 027
Pardavimų ir administracinės sąnaudos	3	(99 083)	(100 642)
Veiklos pelnas		26 756	7 819
Finansinės veiklos pajamos	4	725	506
Finansinės veiklos sąnaudos	5	(7 813)	(11 413)
Grynosios finansinės veiklos sąnaudos		(7 088)	(10 907)
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą		19 668	(3 088)
Pelno mokesčio sąnaudos	6	(5 103)	(1 244)
Ataskaitinių metų pelnas (nuostolis)		14 565	(4 332)
Kitos bendrosios pajamos			
Perkainuotos dalies nusidėvėjimas		1 115	2 636
Ataskaitinių metų bendrosios pajamos iš viso		15 680	(1 696)
Pelnas (nuostolis)/ sumažintas pelnas (nuostolis) tenkantis 1 akcijai (Litais)	7	0.27	-0.08

Paaiškinimai, pateikiami 9-42 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės būklės ataskaita

gruodžio 31 d.

Tūkst. Litų

	Paišk.	2009	2008
Turtas			
Ilgalaikis materialusis turtas	8	218 337	235 152
Nematerialusis turtas	9	895	1 072
Investicijos pardavimui	10	275	275
Ilgalaikės gautinos sumos	12	1 001	4 452
Iš viso ilgalaikio turto		220 508	240 951
Atsargos	11	39 239	81 840
Gautinos sumos	12	69 339	76 710
Gryniesi pinigai ir jų ekvivalentai	13	6 136	1 907
Iš viso trumpalaikio turto		114 714	160 457
Iš viso turto		335 222	401 408
Akcininkų nuosavybė			
Akcinis kapitalas		54 205	54 205
Akcijų priedai		27 246	27 246
Nuosavos akcijos		(6 108)	(4 108)
Rezervai		27 093	28 758
Nepaskirstytasis rezultatas		46 376	36 063
Iš viso akcininkų nuosavybės	14	148 812	142 164
Įsipareigojimai			
Subsidijos	15	3 394	2 775
Paskolos ir kitos finansinės skolos	16	32 311	77 568
Atidėtas mokestis	17	2 160	1 930
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų		37 865	82 273
Atidėjiniai	19	-	-
Paskolos ir kitos finansinės skolos	16	95 451	112 526
Mokėtinas pelno mokestis		4 384	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	18	48 710	64 445
Iš viso trumpalaikių įsipareigojimų		148 545	176 971
Iš viso įsipareigojimų		186 410	259 244
Iš viso akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų		335 222	401 408

Paiškinimai, pateikiami 9-42 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Tūkst. litų	Paiš k	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Nuosavos akcijos	Privalo- -masis rezer- vas	Perkaino- jimo rezervas	Kit i rez erv ai	Nepaskirs- tytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso akcininkų nuosavybės
2008 m. sausio 1 d.		54 205	27 246	(4 108)	5 420	19 174	3 700	52 875	158 512
Bendrosios pajamos už laikotarpį									
2008 m. nuostolis								(4 332)	(4 332)
Kitos bendrosios pajamos									
Perkainuotos dalies nusidėvėjimas						(2 636)		2 636	
Iš viso bendrųjų pajamų už laikotarpį						(2 636)		(1 696)	(4 332)
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale									
Pervedimai į rezervus							3 100	(3 100)	
Dividendai								(12 016)	(12 016)
Iš viso sandorių su savininkais							3 100	(15 116)	(12 016)
2008 m. gruodžio 31 d.	14	54 205	27 246	(4 108)	5 420	16 538	6 800	36 063	142 164
2009 m. sausio 1 d.		54 205	27 246	(4 108)	5 420	16 538	6 800	36 063	142 164
Bendrosios pajamos už laikotarpį									
2009 m. grynas pelnas								14 565	14 565
Kitos bendrosios pajamos									
Perkainuotos dalies nusidėvėjimas						(1 115)		1 115	
Iš viso bendrųjų pajamų už laikotarpį						(1 115)		15 680	14 565
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale									
Pervedimai į rezervus							(550)	550	
Dividendai								(5 917)	(5 917)
Savų akcijų įsigijimas				(2 000)					(2 000)
Iš viso sandorių su savininkais				(2 000)			(550)	(5 367)	(7 917)
2009 m. gruodžio 31 d.	14	54 205	27 246	(6 108)	5 420	15 423	6 250	46 376	148 812

Paiškinimai, pateikiami 9-42 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Pinigų srautų ataskaita

už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. Litų

	Paaišk	2009	2008
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos			
Pelnas (nuostolis) už metus		14 565	(4 332)
Koregavimai:			
Nusidėvėjimas ir amortizacija	8, 9	42 576	43 105
Subsidijų amortizacija	15	(509)	(1 819)
Ilgalaikio turto perleidimo ir nurašymo rezultatas		939	(6 478)
Abejotinų ir nurašytų skolų sąnaudos	3	1 049	137
Pasikeitimas atostogų rezerve	18	(1 157)	32
Pasikeitimas atsargų vertės sumažėjime		(2 373)	(1 229)
Palūkanų pajamos/sąnaudos, grynąja verte	4,5	7 497	11 118
Pelno mokesčio sąnaudos	6	5 103	1 244
		67 690	41 778
Atsargų pokytis		44 975	(4 854)
Gautinų sumų pokytis		5 688	(24 176)
Mokėtinų sumų pokytis		(9 411)	12 249
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos		108 942	24 997
Sumokėtos palūkanos		(7 497)	(11 118)
Sumokėtas pelno mokestis		(200)	(4 451)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos		101 245	9 428
Pinigų srautai iš investicinės veiklos			
Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	8	(28 923)	(43 189)
Ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimas	9	(96)	(44)
Pajamos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo		1 107	11 857
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos		(27 912)	(31 376)
Pinigų srautai iš finansinės veiklos			
Gautos paskolos		26 948	70 480
Paskolų grąžinimas		(72 524)	(21 194)
Nuosavų akcijų supirkimas		(2 000)	-
Išmokėti dividendai		(5 901)	(12 014)
Finansinės nuomos mokėjimai		(16 755)	(18 630)
Gautos subsidijos	15	1 128	2 511
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		(69 104)	21 153
Grynųjų pinigų ir jų ekvivalentų pasikeitimas		4 229	(795)
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai sausio 1 d		1 907	2 702
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai gruodžio 31 d.		6 136	1 907

Paaiškinimai, pateikiami 9-42 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

AB „Pieno žvaigždės” (toliau „Įmonė”) buveinė yra Vilniuje, Lietuvoje. AB „Pieno žvaigždės” buvo įkurta sujungus akcines bendroves „Mažeikių pieninė”, „Pasvalio sūrinė” ir „Kauno pienas”.

2003 m. gruodžio 31 d. Įmonė valdė 64,2% dukterinės įmonės AB „Panevėžio pienas” akcijų. Per 2004 m. Įmonė įsigijo likusias AB „Panevėžio pienas” akcijas. Nuo 2004 m. lapkričio 30 d. AB „Panevėžio pienas” buvo prijungtas prie AB „Pieno žvaigždės” ir įgavo filialo statusą.

Įmonės pagrindinė buveinė yra Vilniuje, o filialų – Mažeikiuose, Pasvalyje, Kaune ir Panevėžyje.

Visos Įmonės paprastosios akcijos yra kotiruojamos Vilniaus vertybinių popierių biržoje. Tarp AB „Pieno žvaigždės” akcininkų nėra įmonių ar asmenų, kurie kontroliuotų Įmonę.

Įmonė gamina ir parduoda pieno produktus per tarpininkus bei tiesiogiai į mažmeninės prekybos taškus.

2009 m. vidutinis darbuotojų skaičius buvo 2 207 darbuotojai (2008 m.: 2 477 darbuotojai).

Reikšmingi apskaitos principai

Ataskaitų atitikimas standartams

AB „Pieno žvaigždės” finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) ir jų interpretacijas, priimtus Tarptautinių apskaitos standartų valdybos, ir patvirtintus Europos Sąjungoje.

Finansinės ataskaitos buvo patvirtintos Valdybos 2010 m. kovo 29 d. Įmonės akcininkai gali nepatvirtinti šių finansinių ataskaitų ir pareikalausti jas pakeisti.

Parengimo pagrindas

Finansinėse ataskaitose skaičiai pateikiami litais, kuris yra Įmonės funkcinė valiuta, o ataskaitos yra parengtos remiantis istorine savikaina, išskyrus investicijas pardavimui, kurios apskaitytos tikrąja verte. Žemė ir pastatai yra pateikiami perkainuota verte.

Rengdama finansinę atskaitomybę pagal TFAS, priimtus taikyti ES, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus, remdamasi tam tikromis prielaidomis, kurios įtakoja apskaitos principų pasirinkimą bei turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumas. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine informacija bei veiksniais, atspindinčiais esamas sąlygas. Minėtų prielaidų ir įvertinimų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų balansinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo daromų įvertinimų.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Parengimo pagrindas (tęsinys)

Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi. Įvertinimų pasikeitimo įtaka yra pripažįstama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpiui, arba įvertinimo peržiūros laikotarpyje bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas įtakoja ir peržiūros, ir ateinančiuosius laikotarpius.

Vadovybės atlikti vertinimai, taikant TFAS, priimtus taikyti ES, kurie reikšmingai įtakoja finansines ataskaitas, yra aptariamai 21 psl.

Žemiau pateikti Bendrovės apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi ir sutampa su taikytais praėjusiais metais, išskyrus tuos, kurie pasikeitė dėl anksčiau galiojusių TFAS pasikeitimų bei naujų TFAS įsigaliojimo nuo 2009 m. sausio 1 d.

Išvestiniai finansiniai instrumentai

Įmonė nenaudojo išvestinių finansinių priemonių bei nevedė rizikos draudimo apskaitos.

Operacijos užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos litais operacijos dieną galiojančiu valiutos keitimo kursu. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais balansinės ataskaitos dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu. Skirtumai, atsiradę dėl valiutos kursų pasikeitimo, apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, kurie apskaitomi istorine savikaina, yra įvertinami litais sandorio dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, apskaitomi tikrąja verte, įvertinami litais valiutos keitimo kursu, kuris buvo jų tikrosios vertės nustatymo dieną.

Ilgalaikis materialusis turtas

Nuosavas turtas

Ilgalaikis materialusis turtas (išskyrus žemę ir pastatus) yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Pastatai yra apskaitomi perkainuota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Įmonė perkainavo pastatus 2004 m. gruodžio 31 d. Pastatų vertės padidėjimas sudarė 4 066 tūkst. litų, atskaičius atidėtąjį mokestį, ir buvo apskaitytas perkainavimo rezerve 2004 m. gruodžio 31 d. Pastatų vertės sumažėjimas sudarė 8 605 tūkst. litų ir buvo apskaitytas 2004 m. bendrųjų pajamų ataskaitoje veiklos sąnaudose.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

2007 m. gruodžio 31 d. Įmonė atliko sekantį pastatų perkainavimą. Pastatų vertės padidėjimas, sudarantis 18 381 tūkst. litų (sumažintas 2 755 tūkst. litų atidėto mokesčio įsipareigojimu), buvo apskaitytas akcininkų nuosavybėje perkainavimo rezerve. Pastatų vertės padidėjimas, sudarantis 1 721 tūkst. litų, buvo apskaitytas 2007 metų bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pajamos, kadangi iki 2007 m. sausio 1 d. šiam turtui buvo apskaitytas vertės sumažėjimas. Turto vertės sumažėjimas sudarė 1 007 tūkst. litų ir buvo apskaitytas 2007 metų pelno (nuostolio) ataskaitoje kaip sąnaudos.

2009 metų pabaigoje Įmonė atliko įvertinimą siekiant nustatyti ar žemės ir pastatų rinkos vertė reikšmingai skiriasi nuo finansinėse ataskaitose pateiktos vertės. Pagal nepriklausomų vertintojų pateiktas vertinimo ataskaitas matyti, kad 2009 m. gruodžio 31 d. nėra reikšmingo skirtumo tarp žemės ir pastatų rinkos vertės bei jų vertės pateiktos finansinėse ataskaitose minėti datai. Todėl vertinimo rezultatai nebuvo apskaityti finansinėse ataskaitose 2009 m. gruodžio 31 d.

Perkainavimo rezervas yra mažinamas proporcingai perkainuoto turto nusidėvėjimui. Sumos iš perkainavimo rezervo yra pervedamos į nepaskirtytąjį rezultatą.

Pačių sukurto turto savikainą sudaro medžiagų ir tiesioginio darbo sąnaudos bei atitinkamai susijusios netiesioginės sąnaudos.

Jeigu materialaus ilgalaikio turto dalys turi skirtingą naudingo tarnavimo laikotarpį, tokios dalys apskaitomos kaip atskiri materialaus ilgalaikio turto vienetai ir nudėvimi per jų tikėtiną naudojimo laikotarpį.

Naudingo tarnavimo laikotarpiai, likvidacinės vertės bei nusidėvėjimo metodai yra peržiūrimi kiekvieną metinių finansinių ataskaitų sudarymo datą.

Nuomojamas turtas

Nuoma, kai bendrovė prisiima reikšmingą riziką ir naudą, susijusią su turto nuosavybe, yra laikoma finansine nuoma. Turtas, naudojamas finansinės nuomos būdu, pripažįstamas įmonės turtu ir apskaitomas mažesniąja iš turto tikrosios vertės nuomos pradžioje ir minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinės vertės nuomos pradžioje, bei atskaičius nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą.

Vėlesnės išlaidos

Išlaidos, patirtos siekiant pakeisti ilgalaikio materialaus turto komponentą, yra kapitalizuojamos tik nurašius pakeičiamojo komponento vertę ir tik jeigu iš to turto tikėtina gautina ekonominė nauda ir naujojo komponento savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos patirtos išlaidos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip sąnaudos kai yra patiriamos.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas apskaičiuojamas tiesioginiu būdu per numatomą ilgalaikio materialaus turto naudingo tarnavimo laiką ir apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra toks:

- pastatai 20 - 40 metų
- mašinos ir įrengimai 10 - 12 metų
- transporto priemonės ir kitas turtas 4 - 20 metų

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, kurį įsigyja įmonė, yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimo nuostolius.

Išlaidos, susijusios su įmonėje sukuriamu prestižu ir prekiniais ženklais, apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip sąnaudos, kai jos yra patiriamos.

Vėliau patirtos išlaidos

Vėliau patirtos išlaidos, susijusios su nematerialiuoju turtu, kapitalizuojamos tik jeigu jos padidins konkretaus turto, su kuriuo jos susijusios, duodamą ekonominę naudą ateityje. Visos kitos išlaidos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip sąnaudos, kai jos yra patiriamos.

Amortizacija

Amortizacija apskaičiuojama tiesioginiu būdu per numatomą nematerialaus turto naudingo tarnavimo laiką ir apskaitoma bendrųjų pajamų ataskaitoje. Nematerialus turtas yra amortizuojamas nuo turto naudojimo pradžios. Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra nuo 1 iki 3 metų.

Prestižas

Prestižas (teigiamas ir neigiamas) yra suma, apskaičiuojama kaip skirtumas tarp dukterinės įmonės įsigijimo savikainos ir įsigyto grynojo turto (įskaitant neapibrėžtuosius įsipareigojimus) tikrosios vertės. Teigiamą prestižo sumą apskaitoma savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, ir pateikiama kaip nematerialusis turtas.

Įmonės apskaityta teigiamą prestižo sumą yra susijusi su įsigyta ir po to prijungta įmone AB „Panevėžio pienas”.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės priemonės

Pagal 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ finansinis turtas yra atitinkamai klasifikuojamas kaip: finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje; investicijos laikomos iki termino; paskolos ir gautinos sumos; finansinis turtas galimam pardavimui. Visi finansinio turto pirkimai ir pardavimai yra pripažįstami sandorio atlikimo dieną. Pirmą kartą pripažįstant finansinį turtą, jis yra įvertinamas tikrąja verte, pridėdant, investicijų, vertinamų ne tikrąja verte per bendrųjų pajamų ataskaitą, atveju, tiesiogiai priskiriamas sandorių sąnaudas.

Žemiau yra aprašyta kaip yra apskaitomas finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, kuriuos turi įmonė finansinių ataskaitų sudarymo datą:

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius, išskyrus investicijas į dukterines ir asocijuotas įmones, yra klasifikuojamos kaip galimam pardavimui, ir pirminio pripažinimo momentu apskaitomos tikrąja verte, pridėjus susijusias tiesiogines sąnaudas. Vėliau investicijos perkainojamos iki tikrosios vertės, o perkainavimo pelnas ar nuostolis apskaitomas tiesiogiai akcininkų nuosavybėje, išskyrus nuvertėjimo nuostolius, kurie pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje, jeigu vadovybė neketina šių investicijų parduoti per 12 mėnesių nuo balanso sudarymo datos. Kai šios investicijos yra parduodamos, sukauptas pelnas ar nuostolis, anksčiau tiesiogiai apskaitytas akcininkų nuosavybėje, apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinių priemonių galimam pardavimui tikroji vertė yra rinkoje kotiruojama jų kaina finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Finansinės priemonės galimam pardavimui yra įmonės pripažįstamos/nurašomos tą dieną, kai atsiranda įsipareigojimas pirkti/parduoti šias priemones.

Kitos finansinės priemonės

Bendrovės gautinomis sumomis nėra prekiaujama aktyvioje rinkoje. Gautinos sumos yra įtraukiamos į trumpalaikį turtą, išskyrus tas, kurių terminas ilgesnis nei 12 mėnesių. Pirkėjų įsiskolinimai pradžioje pripažįstami tikrąja verte. Paskolos ir kitos gautinos sumos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, pridėjus sandorio sąnaudas, tiesiogiai susijusias su įsigijimu. Po pirminio pripažinimo, gautinos sumos įvertinamos amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą, atskaičius vertės sumažėjimo nuostolius, jeigu tokių yra. Trumpalaikės gautinos sumos nediskontuojamos.

Pasiskolintos sumos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, atėmus tiesiogines sąnaudas susijusias su atitinkamų paskolų ar kitų įsipareigojimų atsiradimu. Po pirminio pripažinimo įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Kiti įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu apskaitomi tikrąja verte, vėliau jie apskaitomi amortizuota savikaina. Trumpalaikiai įsipareigojimai nediskontuojami.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Atsargos

Atsargos apskaitomos mažesniąja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Grynoji realizacinė vertė apskaičiuojama kaip pardavimo kaina atėmus numatomas užbaigimo ir pardavimo sąnaudas. Atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Savikainą sudaro sąnaudos, susijusios su atsargų įsigijimu ir jų pristatymu iki esamos vietos bei parengimu naudojimui. Kai atsargos yra pasigaminamos bei nebaigtos gamybos atveju, į savikainą įtraukiama ir atitinkama dalis netiesioginių gamybos sąnaudų, paskirstomų pagal normas, apskaičiuotas atsižvelgiant į įprastinį gamybos pajėgumų panaudojimą.

Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai

Grynuosius pinigus ir jų ekvivalentus sudaro grynųjų pinigų likučiai ir indėliai pagal pareikalavimus.

Vertės sumažėjimas

Bendrovės turto balansinė vertė, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turtą, yra peržiūrima kiekvieną finansinės būklės ataskaitos dieną, siekiant išsiaiškinti, ar yra nuvertėjimo požymių. Jeigu tokių požymių yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Prestižui ir dar neparengtam naudojimui nematerialiam turtui atsiperkamoji vertė įvertinama kiekvieną finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Nuostoliai dėl nuvertėjimo yra pripažįstami, kai turto balansinė vertė viršija atsiperkamąją vertę. Nuostoliai dėl nuvertėjimo yra įtraukiami į bendrųjų pajamų ataskaitą.

Kai nuosavybės vertybiniai popieriai priskiriami investicijų galimam pardavimui grupei, reikšmingas arba ilgalaikis vertybinių popierių vertės kritimas žemiau savikainos laikomas vertybinių popierių nuvertėjo požymiu. Jei finansinio turto tikrosios vertės koregavimai yra tiesiogiai pripažįstami akcininkų nuosavybėje ir yra objektyvūs įrodymai, kad šio turto vertė sumažėjo, sukauptas nuvertėjimo nuostolis, kuris buvo pripažintas tiesiogiai akcininkų nuosavybėje, yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Sukauptas nuostolis, kuris buvo pripažintas bendrųjų pajamų ataskaitoje yra skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir esamos tikrosios vertės, atskaičius šio finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius, anksčiau pripažintus bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę palūkanų normą (t.y. efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu). Trumpalaikės gautinos sumos nėra diskontuojamos.

Kito turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: grynosios realizacinės ir turto naudojimo vertės. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iš to turto naudojimo iki jų dabartinės vertės taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartinės rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu. Turto, kuris negeneruoja nepriklausomų pinigų srautų, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama priskiriant jį pinigų srautus generuojančiai turto grupei, su kuria jis gali būti pagrįstai susiejamas.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolis atstatomas, jeigu vėlesnis atsiperkamosios vertės padidėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu po to, kai buvo pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis.

Investicijų į nuosavybės priemones, priskiriamas investicijų galimam pardavimui grupei, vertės sumažėjimo nuostoliai nėra atstatomi per bendrųjų pajamų ataskaitą.

Vertės sumažėjimo nuostoliai prestižui nėra atstatomi. Kito turto vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi, jeigu yra požymių, kad šio nuvertėjimo nebėra ir pasikeitė įvertinimai, naudoti apskaičiuojant atsiperkamąją vertę.

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto balansinė vertė neviršytų tos vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti, atskaičius amortizaciją ar nusidėvėjimą.

Nuosavų akcijų pirkimas

Kai superkamos nuosavos akcijos, sumokėta suma, įskaitant tiesiogines sąnaudas, yra apskaitoma kaip pasikeitimas akcininkų nuosavybėje. Nupirktos nuosavos akcijos yra rodomos atskiru straipsniu akcininkų nuosavybėje kaip neigiama suma.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi finansinės būklės ataskaitoje kai tikėtina, kad dėl praeityje įvykusių įvykių atsiradusiems įsipareigojimams įvykdyti reikės papildomų lėšų. Jeigu poveikis yra reikšmingas, atidėjiniai apskaičiuojami diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams yra pripažįstamos kaip laikotarpio, kurio metu darbuotojai teikė paslaugas, einamosios išlaidos. Jas sudaro atlyginimai ir darbo užmokestis, socialinio draudimo įnašai, premijos, apmokamos atostogos ir kitos išmokos. Ilgalaičių išmokų darbuotojams nėra. Įsipareigojimai darbuotojams dėl pensijų priklauso Lietuvos valstybei.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Pajamos

Pajamos iš parduotų prekių/suteiktų paslaugų

Pajamos pardavus prekes pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai reikšminga rizika ir nauda, susijusi su prekių nuosavybe, yra perduotos pirkėjui. Pajamos pripažįstamos atskaičius nuolaidas. Pajamos, suteikus paslaugas, pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje proporcingai sandorio užbaigtumo laipsniui iki balansinės ataskaitos sudarymo dienos. Paslaugų teikimo užbaigtumo laipsnis įvertinamas atlikto darbo dalies įvertinimo pagrindu. Nuomos pajamos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesioginiu būdu per nuomos laikotarpį.

Pajamos nepripažįstamos, jeigu yra reikšmingas netikrumas dėl pajamų atgavimo, ar susijusių sąnaudų arba kai yra tikėtinas prekių grąžinimas ar reikšminga rizika ir nauda negali būti laikomi perduotais pirkėjui.

Subsidijos

Subsidijos apskaitoje pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje, kai pagrįstai tikimasi jas gauti ir manoma, kad bendrovė atitinka jų gavimui keliamus reikalavimus. Subsidijos, gautos sąnaudoms padengti, pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo laikotarpiu, kai minėtos sąnaudos patiriamos. Subsidijos, gautos turto įsigijimo išlaidoms padengti, yra įtraukiamos į pajamas proporcingai minėto turto nusidėvėjimui per numatomą to turto tarnavimo laikotarpį.

Sąnaudos

Veiklos nuomos mokesčiai

Veiklos nuomos mokesčiai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesioginiu metodu per nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos mokėjimai

Minimalūs nuomos mokėjimai yra paskirstomi į finansines sąnaudas ir nepadengto įsipareigojimo dengimą. Finansinės sąnaudos paskirstomos per visą finansinės nuomos laikotarpį, apskaičiuojant jas pagal pastovią efektyvią palūkanų normą, taikomą nepadengtam įsipareigojimo likučiui.

Grynosios finansavimo sąnaudos

Grynąsias finansavimo sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos, įvertintos efektyvios palūkanų normos metodu, palūkanų pajamos iš investuotų lėšų, dividendų pajamos ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo įtaka.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Palūkanų pajamos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje joms kaupiantis, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Dividendų pajamos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai dividendai paskelbiami ir įgyjama teisė juos gauti. Finansinio lizingo mokėjimo palūkanų sąnaudų sudedamoji dalis pripažįstama bendrųjų pajamų ataskaitoje, taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Pelno mokestis už laikotarpį

Pelno mokestį sudaro einamasis ir atidėtas mokestis. Pelno mokestis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, išskyrus kai jis yra susijęs su straipsniais, tiesiogiai apskaitytais akcininkų nuosavybėje, tada jis apskaitomas akcininkų nuosavybėje.

Einamasis pelno mokestis yra mokestis, apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo pelno, taikant galiojančius ir taikomus finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną tarifus, bei ankstesnių metų pelno mokesčio koregavimai.

Atidėtas mokestis apskaičiuojamas atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų verčių finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtas mokestis neskaičiuojamas šiems laikiniams skirtumams: skirtumams atsiradusiems turto arba įsipareigojimų pradinio pripažinimo momentu, kai tie skirtumai neįtakoja nei ataskaitinio laikotarpio apskaityto nei apmokestinamojo pelno. Atidėtojo mokesčio suma priklauso nuo numatomo turto panaudojimo ir įsipareigojimų padengimo ateityje bei numatomų tada galiosiančių mokesčių tarifų.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas tik tada, kai tikimasi, kad ateityje įmonė turės pakankamai apmokestinamojo pelno, kuris leis išnaudoti mokestinę naudą. Atidėtojo mokesčio turtas mažinamas tokia suma, kokia mokestinė nauda, tikėtina, nebus realizuota.

Mokestis prie pajamų šaltinio, susijęs su dividendų išmokėjimu, pripažįstamas tada, kai atsiranda įsipareigojimas mokėti šiuos dividendus.

Segmentų ataskaitos

Segmentas yra įmonės dalis, dalyvaujanti ekonominėje veikloje, iš kurios ji gali uždirbti pajamas ir patirti sąnaudas (įskaitant sandorius vykdomus su kitais segmentais), kurios veiklos rezultatus reguliariai tikrina aukščiausias įmonės organas, priimdamas sprendimą dėl išteklių, kuriuos reikia paskirti segmentui ir įvertinti jo veiklos rezultatus, ir kuri teikia atskirą finansinę informaciją.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Dar neįsigalioję nauji TFAS standartai ir paaiškinimai

Taikyti apskaitos principai sutampa su ankstesniųjų metų apskaitos principais, išskyrus tai, kad Įmonė įdiegė tuos naujus/pakeistus standartus ir interpretacijas, kuriuos yra privaloma taikyti finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau, ir kurie yra taikytini Bendrovės veiklai:

Įmonė taiko peržiūrėtą 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas” (2007), kuris įsigaliojo 2009 m. sausio 1 d. Dėl to, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje Įmonė pateikia visus su savininkais įvykusius pokyčius nuosavame kapitale, kai tuo tarpu su savininkais nesusiję nuosavo kapitalo pokyčiai yra pateikiami bendrųjų pajamų ataskaitoje. Palyginamoji informacija buvo pateikta taip, kad atitiktų standarto pakeitimą. Kadangi apskaitos principo pokytis įtakoja tik pateikimo aspektą, poveikio pelnui, tenkančiam vienai akcijai, nėra.

Standartų 4 TFAS „Draudimo sutartys” ir 7 TFAS „Finansinės priemonės: Atskleidimai” (taikomi laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau) pataisų tikslas yra patobulinti tikrosios vertės vertinimo ir likvidumo rizikos, susijusios su finansinėmis priemonėmis, atskleidimus. Šios pataisos buvo taikytos tiek, kiek jos taikytinos Bendrovės veiklai. Palyginamoji informacija buvo perskaiciuota ir pateikta taip, kad atitiktų standarto pataisą.

Peržiūrėtas 23 TAS „Skolinimosi išlaidos” (privalomas taikyti nuo finansinių metų, prasidedančių 2009 m. sausio 1 d.) buvo pradėtas taikyti nuo Standarte nurodytos datos. Įtakos nėra, nes per 2008 ir 2009 metus nebuvo patirta skolinimosi sąnaudų, kurias reikėtų kapitalizuoti.

8 TFAS „Veikiantys segmentai” yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau. Naujajame standarte reikalaujama atskleisti daugiau informacijos apie segmentus, remiantis vidinėmis ataskaitomis, kurias reguliariai peržiūri Įmonės aukščiausias veiklos sprendimų priėmimo organas, siekiant įvertinti informaciją apie kiekvieną segmentą atsižvelgiant į tai, ar tai yra verslo, ar geografinis segmentas. Įmonė taiko 8 TFAS nuo Standarte nurodytos datos.

Buvo išleista keletas naujų ir peržiūrėtų Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų ir jų paaiškinimų, kurie bus privalomi rengiant Įmonės finansines ataskaitas už atskaitinius laikotarpius, prasidedančius 2010 m. sausio 1 d. ir vėliau. Bendrovė nusprendė ankščiau netaikyti naujų standartų ir paaiškinimų. Žemiau yra pateikiami Įmonės vadovybės įvertinimai dėl galimos naujų ir peržiūrėtų standartų įtakos juos pirmą kartą pritaikius.

■ 3 TFAS „Verslo jungimai” pataisa

3 TFAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Buvo atliktos standarto taikymo apimties pataisos bei išplėstas paskirties aprašymas. 3 TFAS pataisa Įmonės finansinėms ataskaitoms šiuo metu nėra aktuali, nes Įmonė neturi dukterinių įmonių.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Dar neįsigalioję nauji TFAS standartai ir paaiškinimai (tęsinys)

■ 27 TAS „Konsoliduota ir atskira finansinė atskaitomybė”

27 TAS pataisa galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Standarto pataisoje terminas „mažumos dalis” yra pakeistas į „nekontroliuojanti dalis” ir yra apibrėžiama kaip „dukterinėje įmonėje esantis nuosavas kapitalas, tiesiogiai ar netiesiogiai nepriskirtinas patronuojančiai įmonei”. Standarto pataisa taip pat keičia nekontroliuojančios dalies, dukterinės įmonės kontrolės praradimo apskaitymą, ir bendrųjų pajamų ar kitų bendrųjų pajamų paskirstymą tarp kontroliuojančios ir nekontroliuojančios dalies. 27 TAS pataisa nėra aktuali Įmonės finansinėms ataskaitoms, kadangi Įmonė neturi dukterinių įmonių.

■ 32 TAS „Finansinės priemonės: Pateikimas – Emisijų su teisėmis klasifikavimas” pataisa

32 TAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Pagal pataisą emisijų teisės, opcionai ir garantijos, skirtos įsigyti fiksuotą įmonės nuosavo kapitalo priemonių skaičių už fiksuotą sumą bet kokia valiuta, yra nuosavo kapitalo priemonės, jeigu įmonė siūlo emisijų teises, opcionus ir garantijas visiems tos pačios klasės neišvestinių nuosavo kapitalo priemonių esantiems savininkams. 32 TAS pataisa nėra aktuali Įmonės finansinėms ataskaitoms, kadangi Įmonė nėra išleidusi minėtų finansinių priemonių.

■ 39 TAS „Finansinės priemonės: Pripažinimas ir vertinimas – tinkamos apsidraudimo nuo rizikos priemonės” pataisa

Standarto pataisa paaiškina taikymą esamų principų, nustatančių ar tam tikros rizikos arba pinigų srautų dalys yra tinkamos nurodyti apsidraudimo nuo rizikos santykiuose. Nurodant apsidraudimo nuo rizikos santykius, rizikos arba dalys turi būti atskirai identifikuojamos ir patikimai įvertinamos, tačiau infliacijos nurodyti negalima (tik esant ribotoms aplinkybėms). 39 TAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Vadovybė dar neįvertino 39 TAS pataisos įtakos Įmonės finansinėms ataskaitoms.

■ 12 TFAIK „Koncesijų sutartys dėl paslaugų”

Išaiškinimas skirtas privataus sektoriaus įmonėms, taikančioms paslaugų koncesijos pripažinimo ir įvertinimo klausimus. 12 TFAIK taikomas pirmiems metiniams laikotarpiams prasidedantiems 2009 m. balandžio 1 d. ar vėliau. Kadanti Interpretacija taikoma tik nuo jos pritaikymo datos, ji neturės įtakos finansinėms ataskaitoms už laikotarpius iki Interpretacijos isigaliojimo datos.

■ 15 TFAIK „Sutartys dėl nekilnojamojo turto statybų”

15 TFAIK paaiškina pripažinimą pajamų, kurios yra gaunamos iš nekilnojamojo turto statybų. 15 TFAIK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. sausio 1 d. ir vėliau. 15 TFAIK Įmonės finansinėms ataskaitoms netaikomas, nes Įmonė neteikia nekilnojamojo turto statybos paslaugų ir nekilnojamojo turto pardavimui nestato.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Dar neįsigalioję nauji TFAS standartai ir paaiškinimai (tęsinys)

- 16 TFAIK "Apsisaugojimas nuo rizikos atliekant grynąsias investicijas į užsienyje veikiančių ūkio subjektą"

Šis išaiškinimas apibūdina rizikos rūšį, nuo kurios galima apsisaugoti. Aiškinama, kur įmonių grupėje apdraustasis turtas gali būti laikomas, ar konsolidavimo metodas įtakoja apsidraudimo efektyvumą, kokia gali būti apsidraudimo priemonės forma, ir kokios sumos turi būti perklasifikuojamos iš nuosavo kapitalo į pelną ar nuostolį užsienyje veikiančio ūkio subjekto perleidimo atveju. 16 TFAIK nėra aktualus Įmonės veiklai, kadangi Įmonė neturi investicijų į užsienyje veikiančius ūkio subjektus.

- 17 TFAIK "Nepiniginio turto paskirstymas savininkams"

Šis išaiškinimas taikomas nepiniginio turto paskirstymui savininkams, kaip akcijų turėtojams. Pagal šį išaiškinimą, įsipareigojimas išmokėti dividendus yra nustatomas, kai dividendai yra atitinkamai patvirtinami ir nebėra įmonės nuožiūroje, ir yra įvertinami paskirstytino turto tikrąja verte. Mokėtinų dividendų likutinė vertė yra iš naujo įvertinama kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną, o visi likutinės vertės pokyčiai yra apskaitomi nuosavame kapitale, kaip paskirstymo sumos koregavimas. Kai už dividendus yra atsiskaitoma, skirtumas (jei toks yra) tarp paskirstyto turto likutinės vertės ir mokėtinų dividendų likutinės vertės, yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

17 TFAIK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 15 d. ir vėliau. Kadangi išaiškinimas yra taikomas tik nuo taikymo datos, jis neturės įtakos finansinėms ataskaitoms už laikotarpius, prasidėjusius prieš išaiškinimo taikymo datą. Be to, kadangi jis yra susijęs su būsima dividendais, kurie yra akcininkų nuožiūroje, iš anksto nustatyti paaiškinimo įtakos negalima.

- 18 TFAIK "Iš klientų perimtas turtas"

18 TFAIK taikomas perspektyviai turtui, kuris buvo perimtas iš klientų 2009 m. liepos 1 d. ar vėliau. Interpretacija taikoma apskaitai tose įmonėse, kurios gauna įnašus Interpretacijos ribose ir apskaito tą turtą tikrąja verte, jei toks turtas atitinka ilgalaikio materialiojo turto kriterijus, kurie numatyti 16 TAS "Ilgalaikis materialusis turtas". Interpretacijoje taip pat numatyta, kad įmonė apskaitytą sumą kaip pajamas; pajamų pripažinimo laikas priklausys nuo konkrečios sutarties sąlygų. Interpretacija nėra aktuali Įmonės finansinėms ataskaitoms, kadangi Įmonė iš savo klientų negauna įnašų turtu.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir sprendimai

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti patirtimi bei kitais veiksniais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinais ateities įvykiais.

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir prielaidos

Įmonė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal apibrėžimą ne visada atitiks faktinius rezultatus. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai įtakoja turto ir įsipareigojimų vertes ir dėl kurių pasikeitimo tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniais metais.

Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto likutines vertes kiekvieną balanso datą su tikslu nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė. Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepertraukiamo naudojimo procese uždriba grynuosius pinigus ir didžiąja dalimi nepriklauso nuo kito turto ar turto grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų gryųjų pinigų įplaukų, yra sugrupuojamas į mažiausią grupę.

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: grynoji realizacinė ir turto naudojimo vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu. Turto, kuris savarankiškai neuždriba piniginių įplaukų, atsiperkamoji vertė yra nustatoma pagal pinigus generuojančio vieneto, kuriam šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė peržiūri gautinas sumas, įvertindama vertės sumažėjimą bent kartą per ketvirtį. Bendrovė, nusprenddama, ar vertės sumažėjimo nuostoliai turi būti apskaityti, įvertina, ar yra prieinamų įrodymų rodančių, kad pinigų srautai iš kiekvieno kliento pastebimai sumažės. Tokiais įrodymais gali būti duomenys, rodantys pablogėjusius kliento mokėjimus ir kt.

Nematerialiojo ir materialiojo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpiai

Turto naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi bent kartą metuose. Jie keičiami, kai reikia, atsižvelgiant į technologinius pasikeitimus, tolesnį ekonominį panaudojimą ir turto faktinę būklę.

Vertinimai

Įmonė pripažino atidėtojo mokesčio turtą, remiantis vadovybės vertinimais, kad ateityje Įmonė gali uždirbti pakankamai apmokestinamojo pelno šiai mokesetinei naudai panaudoti. Vadovybės vertinimai yra paremti vidiniais biudžetais ir prognozėmis.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės rizikos valdymas

Naudodama finansines priemones, Bendrovė susiduria su tokiomis rizikomis:

- kredito rizika,
- likvidumo rizika,
- rinkos rizika,
- veiklos rizika,
- kapitalo valdymo rizika.

Už bendros Bendrovės rizikų valdymo programos sukūrimą ir priežiūrą yra atsakinga direktorių valdyba. Bendrovės rizikų valdymo politika sukurta tam, kad būtų galima identifikuoti ir analizuoti rizikas, su kuriomis Bendrovė susiduria, nustatyti adekvačias rizikos ribas, kontroliuoti rizikas ir joms nustatytų ribų laikymąsi. Rizikos valdymo politika ir sistemos yra sistemingai peržiūrimos, kad atspindėtų rinkos sąlygų bei Bendrovės veiklos pokyčius. Bendrovė, taikydama mokymo ir valdymo standartus bei procedūras, siekia sukurti disciplinuotą ir konstruktyvią kontrolės aplinką, kurioje kiekvienam darbuotojui būtų aiškus jo vaidmuo ir atsakomybė.

Pastaboje "Finansinės priemonės ir rizikos valdymas" yra pateikiama informacija apie kiekvieną iš aukščiau išvardintų rizikų, su kuriomis susiduria Bendrovė, jos tikslai, rizikų įvertinimo ir valdymo politika ir procesai, Bendrovės kapitalo valdymas. Kiekybiniai atskleidimai pateikiami finansinėje atskaitomybėje.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Finansinių ataskaitų pastabos

1. Veikiantys segmentai

Įmonė turi tik vieną veikiantį segmentą - pieno produktų gamyba.

Geografinė informacija gali būti pateikiama taip (pajamos pateikiamos pagal kliento geografinę vietą, o materialus ilgalaikis turtas pagal šio turto buvimo vietą):

2009 m., Tūkst. litų	Lietuva	Rusija	Latvija	Vokietija	Kitos šalys	Iš viso
Pardavimų pajamos	301 016	225 511	10 989	13 220	71 731	622 467
Ilgalaikis materialus turtas	213 011				5 326	218 337
Kitas ilgalaikis turtas	2 171					2 171

2009 m. pajamose apskaityta eksporto subsidijų suma sudaro 8 779 tūkst. litų.

Įmonė turi vieną pirkėją, iš kurio gautos pajamos 2009 metais sudarė daugiau kaip 10% visų Įmonės pajamų. Gautos pajamos iš šio pirkėjo sudarė 13% visų Įmonės pajamų.

2008 m., Tūkst. litų	Lietuva	Rusija	Latvija	Vokietija	Kitos šalys	Iš viso
Pardavimų pajamos	349 367	236 349	17 472	17 641	45 460	666 289
Ilgalaikis materialus turtas	230 268				4 884	235 152
Kitas ilgalaikis turtas	5 799					5 799

2008 m. eksporto subsidijų nebuvo.

Įmonė turi vieną pirkėją, iš kurio gautos pajamos 2008 metais sudarė daugiau kaip 10% visų Įmonės pajamų. Gautos pajamos iš šio pirkėjo sudarė 16% visų Įmonės pajamų.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

2. Kitos veiklos pajamos, grynąja verte

Tūkst.litų	2009	2008
Nuomos ir kitų paslaugų pajamos	492	296
Pelnas iš ilgalaikio turto pardavimo	94	6 598
Kitos	91	133
	677	7 027

3. Pardavimų ir administracinės sąnaudos

Tūkst.litų	2009	2008
Personalo išlaikymo sąnaudos	(39 913)	(44 109)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(12 446)	(10 958)
Marketingas ir reklama	(7 933)	(6 089)
Kuras	(5 239)	(7 251)
Medžiagos ir atsarginės dalys	(3 439)	(3 872)
Komunalinės sąnaudos	(2 519)	(2 490)
Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	(2 266)	(1 594)
Remontas	(1 638)	(1 905)
Draudimas	(1 553)	(1 432)
Blogų ir abejotinų skolų sąnaudos	(1 049)	(137)
Veiklos nuomos sąnaudos	(1 000)	(1 009)
Ryšiai	(955)	(1 104)
Transportas	(222)	(484)
Biuro reikmenys	(193)	(217)
Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo atstatymas	-	1 488
Kitos sąnaudos	(18 718)	(19 479)
	(99 083)	(100 642)
Pardavimų sąnaudos	(58 435)	(61 156)
Administracinės sąnaudos	(40 648)	(39 486)
	(99 083)	(100 642)

4. Finansinės veiklos pajamos

Tūkst.litų	2009	2008
Palūkanos	725	503
Kitos	0	3
Iš viso finansinės veiklos pajamų	725	506

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

5. Finansinės veiklos sąnaudos

Tūkst.litų	2009	2008
Palūkanos už paskolas ir lizingą	(7 498)	(11 118)
Nuostolis iš valiutos kursų pasikeitimų	(299)	(291)
Kitos	(16)	(4)
Iš viso finansinės veiklos sąnaudų	(7 813)	(11 413)

6. Pelno mokesčio sąnaudos

Apskaičytos bendrųjų pajamų ataskaitoje

Tūkst.litų	2009	2008
Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos	(4 873)	(364)
Pasikeitimas atidėtajame mokestyje	(230)	(880)
Iš viso pelno mokesčio sąnaudų bendrųjų pajamų ataskaitoje	(5 103)	(1 244)

Atidėtojo mokesčio įsipareigojimo, apskaičiuoto akcininkų nuosavybėje, vertė 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro 3 190 tūkst. litų. (2008: 4 530 tūkst. litų).

Efektyvaus mokesčio tarifo sutikrinimas

Tūkst.litų	2009		2008	
Rezultatas prieš apmokestinimą		19 668		-3 088
Pelno mokestis, taikant galiojantį mokesčio tarifą	20%	-3 933	-15,0%	-463
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	4,4%	-878	31,8 %	982
Neapmokestinamosios pajamos	-	-	-	-
Paramos įtaka (atimama 2 kartus)	-0,8%	175	-5,0%	-155
Mokestis, išskaičiuotas nuo dividendų			-	-
Mokesčio tarifo pasikeitimas	2,3%	-467	-52,1	-1 608
	25,9%	-5 103	-40,2%	-1 244

Nuo 2009 m. sausio 1 d. įsigaliojo Pelno mokesčio įstatymo pasikeitimai, pagal kurį pelno mokesčio tarifas padidėjo nuo 15% iki 20%.

7. Pelno akcijai rodiklis

Pelnas, tenkantis vienai akcijai, apskaičiuojamas padalinant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus vidurkio per metus.

	2009	2008
Išleistų akcijų skaičius, apskaičiuotas svertinio vidurkio metodu, tūkst. vnt.	54 205	54 205
Grynasis metų rezultatas, tūkst. litų	14 565	-4 332
Pelnas/sumažintas pelnas tenkantis vienai akcijai, litais	0.27	-0.08

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

8. Ilgalaikis materialusis turtas

Tūkst.litų	Žemė ir pastatai	Mašinos ir įrengimai	Kitas turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Savikaina/perkainavimas					
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	91 719	262 026	69 400	6 594	429 739
Koregavimai	2	(332)	(120)	-	(450)
Perkainavimas	-	-	-	-	-
Įsigijimai	1 167	7 231	19 373	11 714	39 485
Išankstiniai apmokėjimai	-	-	4 844	-	4 844
Pardavimai ir nurašymai	(5 154)	(38 198)	(8 471)	-	(51 823)
Pergrupavimai	4 283	7 965	450	(12 698)	0
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	92 017	238 692	85 476	5 610	421 795
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	92 017	238 692	85 476	5 610	421 795
Perkainavimas	-	-	-	-	-
Įsigijimai	-	27 254	1 629	3 493	32 376
Išankstiniai apmokėjimai	-	-	(3 529)	-	(3 529)
Pardavimai ir nurašymai	(54)	(18 948)	(9 626)	-	(28 628)
Pergrupavimai	3 269	1 469	2	(4 740)	0
Koregavimai	863	(866)	3	-	0
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	96 095	247 601	73 955	4 363	422 014
Nusidėvėjimas					
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	0	150 299	35 490	0	185 789
Koregavimai	-	(105)	(121)	-	(226)
Nusidėvėjimas per metus	4 653	28 764	8 991	-	42 408
Perleisto turto nusidėvėjimas	(548)	(36 188)	(8 007)	-	(44 743)
Pergrupavimai	-	-	-	-	-
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	4 105	142 770	36 353	0	183 228
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	4 105	142 770	36 353	0	183 228
Koregavimai	-	-	-	-	-
Nusidėvėjimas per metus	5 034	27 496	9 774	-	42 304
Perleisto turto nusidėvėjimas	(52)	(15 113)	(7 154)	-	(22 319)
Pergrupavimai	5	(8)	3	-	0
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	9 091	155 146	38 974	0	203 211
Vertės sumažėjimas					
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	0	1 923	2 516	464	4 903
Pasikeitimas per metus	-	(1 303)	(185)	-	(1 488)
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	0	620	2 331	464	3 415
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	0	620	2 331	464	3 415
Pasikeitimas per metus (nurašymas)	-	(620)	(2 331)	-	(2 951)
Pasikeitimas per metus (pardavimas)	-	-	-	-	-
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	0	0	0	464	464
Balansinės vertės					
2008 m. sausio 1 d.	91 719	109 804	31 394	6 130	239 047
2008 m. gruodžio 31 d.	87 912	95 302	46 792	5 146	235 152
2009 m. sausio 1 d.	87 912	95 302	46 792	5 146	235 152
2009 m. gruodžio 31 d.	87 004	92 455	34 979	3 899	218 337

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

8. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Vertės sumažėjimas

2009 metais mašinų, įrengimų ir kito turto vertės sumažėjimas mažinamas 2 951 tūkst. litų suma (2008 m. 1 488 tūkst. litų) dėl šio turto nurašymo. Įvertinus vertės sumažėjimo atstatymą, Įmonė 2009 m. bendrųjų pajamų ataskaitoje apskaitė 192 tūkst. litų nuostolį.

Ilgalaikio turto perkainavimas

Įmonė 2004 m. gruodžio 31 d. atliko pastatų perkainavimą. Pastatų vertės padidėjimas, sudarantis 4 796 tūkst. litų (sumažintas 730 tūkst. litų atidėto mokesčio įsipareigojimu), buvo apskaitytas akcininkų nuosavybėje perkainavimo rezerve. Pastatų vertės sumažėjimas, sudarantis 8 050 tūkst. litų buvo apskaitytas 2004 metų pelno (nuostolio) ataskaitoje kaip sąnaudos.

Įmonė 2007 m. gruodžio 31 d. atliko sekantį pastatų perkainavimą. Pastatų vertės padidėjimas, sudarantis 18 381 tūkst. litų (sumažintas 2 755 tūkst. litų atidėto mokesčio įsipareigojimu), buvo apskaitytas akcininkų nuosavybėje perkainavimo rezerve. Pastatų vertės padidėjimas, sudarantis 1 721 tūkst. litų buvo apskaitytas 2007 metų bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pajamos, kadangi iki 2007 m. sausio 1 d. šiam turtui buvo apskaitytas vertės sumažėjimas. Turto vertės sumažėjimas sudarė 1 007 tūkst. litų ir buvo apskaitytas 2007 m. bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip sąnaudos.

Perkainavimas buvo atliktas remiantis nepriklausomų vertintojų nustatytomis tikrosiomis vertėmis naudojant palyginamųjų sandėrių metodą.

Jeigu įmonė žemės ir pastatų turto kategoriją visą laiką būtų apskaičiusi taikydama įsigijimo savikainos metodą, tai žemės ir pastatų balansinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. sudarytų 70 992 tūkst. litų (2008 m. 72 543 tūkst. litų.)

Ilgalaikio turto įkeitimai

Ilgalaikis turtas, kurio balansinė vertė sudaro 144 292 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d. (2008 m. 84 098 tūkst. litų), yra įkeistas bankui už paskolas (žr. 16 pastabą).

Išperkamosios nuomos būdu įsigytas turtas

Įmonė finansinės nuomos pagrindu įsigijo mašinų ir įrengimų, transporto priemonių ir kito turto. Finansinės nuomos pagrindu įsigyto turto balansinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė 40 982 tūkst. litų (2008 m. 49 136 tūkst. litų). Išperkamosios nuomos įsipareigojimais apdrausti nuomojamu turtu (žr. 16 pastabą).

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

8. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas yra apskaitytas tokiuose bendrųjų pajamų ataskaitos straipsniuose:

Tūkst.litų	2009	2008
Pardavimų savikaina	28 351	29 386
Pardavimų ir administracinės sąnaudos	12 334	10 250
	40 685	39 636

Likusi nusidėvėjimo dalis, sudaranti 1 619 tūkst. litų yra įtraukta į atsargų vertę 2009 m. gruodžio 31 d. (2008 m: 2 772 tūkst. litų).

Ilgalaikio materialaus turto, kuris yra pilnai nudėvėtas, bet yra dar naudojamas, įsigijimo savikaina 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro 86 261 tūkst. litų (2008 m. 79 217 tūkst. litų)

9. Nematerialusis turtas

Tūkst.litų	Prestižas	Programinė įranga ir kt.	Iš viso
Savikaina			
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	335	5 984	6 319
Įsigijimai		56	56
Nurašymai		(633)	(633)
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	335	5 407	5 742
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	335	5 407	5 742
Įsigijimai		95	95
Nurašymai		(25)	(25)
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	335	5 477	5 812
Amortizacija ir nuvertėjimo nuostolis			
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	-	4 595	4 595
Amortizacija per metus		708	708
Nurašyto turto amortizacija		(633)	(633)
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	-	4 670	4 670
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	-	4 670	4 670
Amortizacija per metus		272	272
Nurašyto turto amortizacija		(25)	(25)
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.		4 917	4 917
Balansinės vertės			
2008 m. sausio 1 d.	335	1 389	1 724
2008 m. gruodžio 31 d.	335	737	1 072
2009 m. sausio 1 d.	335	737	1 072
2009 m. gruodžio 31 d.	335	560	895

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

9. Nematerialusis turtas (tęsinys)

Amortizacija yra įtraukta į pardavimų ir administracines sąnaudas.

Prestižas, sudarantis 335 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d. atsirado AB „Panevėžio Pienas” įsigijimo metu. 2004 metais AB „Panevėžio Pienas” buvo prijungtas prie AB „Pieno Žvaigždės”. Vadovybė mano, kad prestižo vertė nesumažėjo, nes AB „Pieno Žvaigždės” filialas „Panevėžio Pienas“ dirba pelningai.

Nematerialaus ilgalaikio turto, kuris yra pilnai nudėvėtas, bet yra dar naudojamas, įsigijimo savikaina 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro 3 490 tūkst. litų. (2008 m.: 3 503 tūkst. litų)

10. Investicijos pardavimui

Tūkst.litų	2009	2008
Investicijos pardavimui	275	275
	275	275

Didžiąją dalį investicijų pardavimui 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro UAB „Kapitalo srautai“ akcijos (15.3% UAB „Kapitalo srautai” įstatinio kapitalo). UAB „Kapitalo srautai“ užsiima finansinio tarpininkavimo veikla. Kadangi negalima patikimai nustatyti šių akcijų tikrosios vertės, jos yra apskaitytos įsigijimo savikaina, kuri sudaro 200 tūkst. litų. Likusi dalis investicijų pardavimui taip pat yra apskaityta įsigijimo savikaina, kadangi negalima patikimai įvertinti jų tikrosios vertės.

11. Atsargos

Tūkst.litų	2009	2008
Žaliavos	14 298	18 335
Nebaigta gamyba	15 272	46 667
Pagamintos prekės	9 503	16 722
Prekės perpardavimui	166	116
	39 239	81 840

Žaliavas sudaro pienas ir kitos medžiagos, naudojamos gamyboje.

Atsargos pripažintos sąnaudomis per laikotarpį išskaidomos taip:

Pardavimų savikaina (parduotos pagamintos prekės)	(497 305)	(562 582)
Pardavimų ir administracinės sąnaudos (atsargų sunaudojimas)	(8 677)	(11 123)
Kitos veiklos sąnaudos (parduotos žaliavos, atsarginės dalys)	(262)	(679)
	(506 244)	(574 384)

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

11. Atsargos (tęsinys)

I pardavimų ir administracines sąnaudas įtrauktas kuro ir medžiagų sunaudojimas.

I kitos veiklos sąnaudas įtraukta perparduotų prekių savikaina, o taip pat žaliavų ir kitų atsargų pardavimo savikaina.

2009 m. gruodžio 31 d. atsargos, kurių balansinė vertė iki 39 239 tūkst. litų (2008 m.: 81 840 tūkst. litų) buvo įkeistos už banko paskolas (žr. 16 paaiškinimą).

12. Gautinos sumos

Tūkst.litų	2009	2008
Prekybos gautinos sumos	58 434	58 623
Gautinos subsidijos	1 177	-
Išankstiniai apmokėjimai	6 750	10 693
Kitos gautinos sumos ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	1 757	1 939
Gautinas PVM	1 222	1 543
Pelno mokesčio permoka	-	4 086
	69 340	76 884
Abejotinų pirkėjų skolų vertės sumažėjimas	(1)	(174)
	69 339	76 710

Išankstinių apmokėjimų detalizacija gali būti pateikta taip:

Tūkst.litų	2009	2008
Išankstiniai apmokėjimai už pieno pristatymą	5 194	13 788
Paskolos vadovybei ir darbuotojams	1 096	736
Kiti išankstiniai apmokėjimai	1 461	621
	7 751	15 145
Minus: ilgalaikė dalis	(1 001)	(4 452)
	6 750	10 693

Pagal susitarimus su pieno tiekėjais išankstiniai apmokėjimai už pieno pristatymą turi būti padengiami per laikotarpį iki 5 metų. Už nepadengtą likutį yra skaičiuojamos palūkanos, kurios yra fiksuotos ir svyruoja nuo 5% iki 8%.

I paskolų vadovybei ir darbuotojams sumą 2009 m. gruodžio 31 d. įeina 800 tūkst. Litų paskola vadovams (2008 m.: 200 tūkst. litų). Ši paskola turi būti grąžinta iki 2011 m. liepos 1 d. Nustatyta metinė palūkanų norma – 6 mėn. VILIBOR ir 3.5% marža.

Gautinų sumų balansinė vertė atitinka jų tikrąją vertę dėl gautinų sumų trumpo padengimo termino.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

13. Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai

Tūkst.litų

Banko sąskaitose

Kasoje

2009	2008
5 468	1 334
668	573
6 136	1 907

2009 m. gruodžio 31 d. grynieji pinigai banke ir grynųjų pinigų įplaukos į bankų sąskaitas iki 1 563 tūkst. litų (2008 m.: 1 038 tūkst. litų) yra įkeisti užtikrinant įsipareigojimus bankams (žr. 16 paaiškinimą).

14. Įstatinis kapitalas

2009 m. gruodžio 31 d. įstatinį kapitalą sudarė 54 205 031 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 Litas. Visos akcijos pilnai apmokėtos.

Paprastųjų akcijų turėtojai turi vieno balso teisę vienai akcijai bendrovės akcininkų susirinkime ir turi teisę gauti dividendus, kai jie paskelbiami, bei teisę į kapitalo grąžinimą kapitalo mažinimo atveju.

Nuosavos akcijos

Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d. yra supirkusi 1 607 511 vnt. nuosavų akcijų (2008: 807 511 vnt. akcijų).

Kai superkamos nuosavos akcijos, sumokėta suma, įskaitant tiesiogines sąnaudas, yra apskaitoma kaip pasikeitimas akcininkų nuosavybėje. Nupirkto nuosavos akcijos yra pateikiamos atimant iš bendrosios akcininkų nuosavybės sumos. Pelnas arba nuostolis, gautas pardavus nuosavas akcijas, yra pripažįstamas akcininkų nuosavybėje.

Privalomasis rezervas

Vadovaujantis įstatymais, kasmet į įstatymo numatytą rezervą turi būti pervedama ne mažiau kaip 5% nuo grynojo pelno iki rezervas sudarys 10% akcinio kapitalo. Šis rezervas gali būti naudojamas tikai sukaupiams nuostoliams padengti.

Perkainojimo rezervas

2004 m. gruodžio 31 d. buvo apskaitytas 4 066 tūkst. litų perkainavimo rezervas, kuris yra susijęs su pastatų perkainavimu minėtai dienai. Perkainavimo rezervas buvo sumažintas 730 tūkst. litų atidėto pelno mokesčio įsipareigojimo suma.

2007 m. gruodžio 31 d. papildomai buvo apskaitytas 15 626 tūkst. litų perkainavimo rezervas, kuris yra susijęs su pastatų perkainavimu minėtai dienai. Perkainavimo rezervas buvo sumažintas 2 755 tūkst. litų atidėto pelno mokesčio įsipareigojimo suma.

Rezervas mažinamas proporcingai perkainuoto turto nusidėvėjimui bei perleidimui. Rezervo mažinimas yra apskaitomas tiesiogiai akcininkų nuosavybėje.

Nudėvint perkainuotus pastatus yra atliekamas pervedimas iš perkainavimo rezervo į nepaskirstytąjį rezultatą. Pervedama suma yra nustatoma kaip skirtumas tarp nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo perkainuotos vertės ir nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo pradinės pastatų savikainos.

Perkainavimo rezervas gali būti panaudotas didinti įstatinį kapitalą.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

14. Įstatinis kapitalas (tęsinys)

Kiti rezervai

Kiti rezervai sudaro 6 250 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d. (2008 m.: 6 800 tūkst. litų). Kitų rezervų dalis, sudaranti 6 000 tūkst. litų (2008 m.: 6 000 tūkst. litų), paskirta savoms akcijoms įsigyti. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus šis rezervas bus apskaitomas tol, kol Įmonė vykdys nuosavų akcijų pirkimą.

Dividendai, išmokėti vienai akcijai, 2009 metais sudarė 0,1125 LTL (2008: 0,225 LTL).

15. Subsidijos

Tūkst.litų	2009	2008
Subsidijos sausio 1 d.	13 767	11 235
Padidėjimai per laikotarpį	1 128	2 511
Koregavimai		21
Subsidijos gruodžio 31 d.	14 895	13 767
Amortizacija sausio 1 d.	10 992	9 152
Amortizacija per metus	509	1 819
Koregavimai		21
Amortizacija gruodžio 31 d.	11 501	10 992
Balansinė vertė sausio 1 d.	2 775	2 083
Balansinė vertė gruodžio 31 d.	3 394	2 775

2008 ir 2009 metais gautos sumos pagal struktūrinių fondų projektą specializuoto autotransporto (pienovežių) parko modernizavimui.

Subsidijų suma amortizuojama per tą patį laikotarpį kaip įrengimai ir kitas turtas, kuriems buvo skirtos subsidijos. Subsidijų suma yra įskaitoma į gamybos savikainą kaip ir mašinų bei įrengimų, kuriems buvo skiriamos subsidijos, nusidėvėjimas.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

16. Paskolos ir kitos finansinės skolos

Įmonės paskolos ir kitos finansinės skolos yra tokios (tūkst. litų):

Kreditore	Nuo- roda	Pradinė skolos suma/ kredito limitas	2009 12 31	2008 12 31
AB „Swedbank”	a)	21 578	6 000	10 000
AB „Swedbank”	b)	5 000	1 334	4 087
AB „SEB bankas”	c)	22 112	3 833	8 943
AB „SEB bankas”	d)	35 000	15 564	34 518
AB „SEB bankas”	e)	10 165	7 228	9 017
AB „DnB Nord” bankas	f)	23 000	26 408	26 408
AB „DnB Nord” bankas	g)	10 000	8 796	9 874
AB „DnB Nord” bankas	h)	10 255	9 653	0
Lizingo įmonės	i)	47 612	35 478	52 232
Obligacijos	j)	20 000	0	20 000
Faktoringas	k)		13 468	15 015
Iš viso įsipareigojimų			127 762	190 094
Minus: trumpalaikė dalis			(95 451)	(112 526)
Iš viso ilgalaikė dalis			32 311	77 568

a) Paskola gauta naujiems pieno perdirbimo įrengimams įsigyti. Paskola mokama lygiomis dalimis kas ketvirtį ir turi būti gražinta iki 2011.05.16. Už paskolą yra įkeistas įmonės filialo „Kauno pienas“ ilgalaikis turtas.

b) Paskola (ovedraftas) gauta įmonės apyvartinio kapitalo finansavimui. Paskola turi būti gražinta 2010.11.16.

c) Paskola gauta naujiems pieno perdirbimo įrengimams įsigyti. Paskola mokama lygiomis dalimis kas ketvirtį ir turi būti gražinta iki 2010.08.10. Už paskolą yra įkeistas įmonės filialo „Pasvalio sūrinė“ ilgalaikis turtas.

d) Paskola (overdraftas) gauta įmonės apyvartinio kapitalo finansavimui. Paskola turi būti gražinta iki 2010.09.29. Už paskolą yra įkeistos įmonės atsargos. AB SEB bankas

e) Paskola gauta naujiems pienovežiams įsigyti. Paskola turi būti gražinta iki 2012.05.20. Už paskolą yra įkeisti įsigyti pienovežiai.

f) Paskola gauta naujiems pieno perdirbimo įrengimams įsigyti. Paskola turi būti gražinta iki 2010.09.30. Už paskolą yra įkeistas įmonės filialo „Mažeikių pieninė“ ilgalaikis turtas.

g) Paskola (ovedraftas) gauta įmonės apyvartinio kapitalo finansavimui. Paskola turi būti gražinta 2010.03.30. Numatoma paskolos grąžinimą pratęsti vieneriems metams.

h) Paskola gauta naujiems pieno perdirbimo įrengimams įsigyti. Paskola turi būti gražinta iki 2014.04.30. Už paskolą yra įkeistas įmonės filialo „Panevėžio pienas“ ilgalaikis turtas.

i) Įsipareigojimus lizingo įmonėms sudaro transporto priemonių ir įrengimų išperkamoji nuoma.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

16. Paskolos ir kitos finansinės skolos (tęsinys)

j) 2006.10.02 Įmonė išplatino 20 mln. litų obligacijų emisiją. Obligacijų išpirkimas buvo atliktas 2009.10.02. Lėšos už išplatintas obligacijas buvo panaudotos įvairiems investiciniams projektams finansuoti.

k) Faktoringo paslaugas teikia „Swedbank lizingas“ UAB. Faktoringo limitas yra 17 000 tūkst. Litų. Gražinimo data 2010.11.16.

Visos paskolos ir kitos finansinės skolos 2009 m. gruodžio 31 d. yra denominuotos EUR arba LTL. Paskolos ir kitos finansinės skolos, denominuotos EUR 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro 104 164 tūkst. litų (2008: 74 368 tūkst. litų).

Visų paskolų ir lizingo įsipareigojimų palūkanų normos yra kintamos ir apskaičiuojamos kaip LIBOR, EURIBOR arba VILIBOR ir nustatyto dydžio maržos suma. Palūkanų normos yra perskaičiuojamos kas 3-6 mėnesiai priklausomai nuo paskolos/lizingo sutarties ir tokiu būdu minėtų paskolų ir lizingo įsipareigojimų balansinės vertės atitinka jų tikrąsias vertes.

Įmonė už bankų suteiktas paskolas įkeitė savo ilgalaikį turtą, kurio balansinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 144 292 tūkst. litų (2008 m.: 84 098 tūkst. litų), atsargas, kurių balansinė vertė yra iki 39 239 tūkst. litų (2008 m.: 81 841 tūkst. litų) ir grynuosius pinigus banko sąskaitose bei įplaukas į bankų sąskaitas iki 1 563 tūkst. litų (2008 m.: 1 038 tūkst. litų).

Paskolų gražinimo grafikai, išskyrus finansinės nuomos įsipareigojimus

Paskolos pagal patvirtintus grafikus bus mokamos taip:

Tūkst.litų	2009	2008
Per laikotarpį iki vienerių metų	79 839	94 392
Per laikotarpį nuo 1 iki 5 metų	12 445	43 468
Įsipareigojimų dabartinė vertė	92 284	137 860

Finansinės nuomos įsipareigojimai

Finansinė nuoma yra mokama taip:

Tūkst.litų	2009	2008
Per laikotarpį iki vienerių metų	16 236	19 176
Per laikotarpį nuo 1 iki 5 metų	20 661	36 061
	36 897	55 237
Būsimos finansinės nuomos palūkanos	(1 419)	(3 005)
Finansinės nuomos įsipareigojimų dabartinė vertė	35 478	52 232

Finansinės nuomos sutarčių sąlygos nenumato neapibrėžtų nuomos mokėjimų.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

16. Paskolos ir kitos finansinės skolos (tęsinys)

Palūkanų normos

Paskolų ir finansinės nuomos efektyvi palūkanų norma buvo tokia:

%	2009	2008
Ilgalaikės paskolos ir obligacijos	2.0 – 5.0	4.5 – 7.5
Trumpalaikės paskolos	2.0 – 8.0	4.5 – 7.5
Faktoringas	8.0 – 9.6	6.4 – 8.0
Finansinė nuoma	2.0 – 3.0	4.5 – 5.5

Veiklos nuoma

Veiklos nuomos sąnaudos, apskaitytos bendrųjų pajamų ataskaitoje gali būti detalizuotos taip:

Tūkst.litų	2009	2008
Pieno surinkimo punktų nuoma	(104)	(195)
Kito turto veiklos nuoma	(1 000)	(1 009)
Iš viso veiklos nuomos sąnaudų:	(1 104)	(1 204)

Pieno supirkimo punktų nuomos sąnaudos apskaitytos pardavimų savikainos straipsnyje. Kito turto veiklos nuomos sąnaudos apskaitytos pardavimų ir administracinėse sąnaudose.

Būsimieji minimalūs nuomos mokėjimai gali būti pavaizduoti taip:

Tūkst.litų	2010	2011
Pieno surinkimo punktų nuoma	-	-
Kito turto veiklos nuoma	(1 371)	(172)
Iš viso veiklos nuomos sąnaudų:	(1 371)	(172)

Pieno surinkimo punktų nuomos sutartys nenumato sutarties nutraukimo apribojimų, todėl įmonė pagal šias sutartis neturi ilgalaikių nuomos įsipareigojimų.

17. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai, apskaičiuoti taikant 20% tarifą 2008 metais ir 15% tarifą 2009 metais, yra priskiriami šiems straipsniams:

Tūkst.litų	Turtas		Įsipareigojimas		Grynoji vertė	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Ilgalaikis materialusis turtas	(870)	(1 830)	3 190	4 530	2 320	2 700
Atsargos	-	(497)	-	-	-	(497)
Sąnaudų sukaupimai	(160)	(273)	-	-	(160)	(273)
Mokesčio (turtas) / įsipareigojimas	(1 030)	(2 600)	3 190	4 530	2 160	1 930

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

17. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai (tęsinys)

Laikinių skirtumų pasikeitimas per metus gali būti pavaizduotas taip:

Tūkst.litų	2008 01 01	Apskaityta bendrųjų pajamų ataskaitoje	Apskaityta akcininkų nuosavybėje	2008 12 31
Ilgalaikis materialusis turtas	1 763	937	-	2 700
Atsargos	(556)	59	-	(497)
Sąnaudų sukaupimai	(157)	(116)	-	(273)
Mokesčio (turtas) / įsipareigojimas	(1 050)	880	-	1 930

Tūkst.litų	2009 01 01	Apskaityta bendrųjų pajamų ataskaitoje	Apskaityta akcininkų nuosavybėje	2009 12 31
Ilgalaikis materialusis turtas	2 700	(380)	-	2 320
Atsargos	(497)	497	-	0
Sąnaudų sukaupimai	(273)	113	-	(160)
Mokesčio (turtas) / įsipareigojimas	1 930	230	-	2 160

Skirtumas tarp ilgalaikio materialiojo turto mokesstinės ir finansinės verčių atsirado dėl pastatų perkainavimo bei ilgalaikio materialus turto vertės sumažėjimo.

Nepripažintas atidėtojo mokesčio turtas

Atidėtojo mokesčio turtas nebuvo pripažintas šiems straipsniams:

Tūkst.litų	2009	2008
Gautinų sumų vertės sumažėjimas	1	174
	1	174

Atidėtojo mokesčio turtas nebuvo pripažintas šiems straipsniams kadangi nėra tikėtina, kad laikinieji skirtumai atsiras ateityje.

18. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Tūkst.litų	2009	2008
Įsiskolinimai tiekėjams	38 966	51 423
Atostoginių rezervas	4 641	5 798
Mokėtini mokesčiai ir socialinis draudimas	2 360	2 619
Mokėtini atlyginimai	2 027	3 459
Kitos	716	1 146
	48 710	64 445

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

19. Atidėjiniai

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. atidėjinių įsipareigojimams padengti nėra.

20. Finansiniai instrumentai

Kredito, palūkanų normos, valiutos keitimo rizika atsiranda Įmonei vykdant veiklą normaliomis verslo sąlygomis.

Kredito rizika

Įmonėje įdiegta kredito politika, ir kredito rizika nuolat kontroliuojama. Finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienai Įmonė neturėjo reikšmingos kredito rizikos koncentracijos.

Prekybinės gautinos sumos turi būti apmokamos per 1-30 dienų. Iš nepastovių klientų yra reikalaujamas išankstinis apmokėjimas.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas apskaičiuojamas įvertinant neatgautinų sumų dydį. Vertės sumažėjimas yra įvertinamas individualiai kiekvienai reikšmingai gautinai sumai.

Finansinio turto likutinė vertė parodo maksimalią kredito riziką. Maksimali kredito rizika atskaitomybės datą buvo tokia:

Tūkst. litų

	Likutinė vertė	
	2009	2008
Trumpalaikės gautinos sumos	69 339	76 710
Ilgalaikės gautinos sumos	1 001	4 452
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	6 136	1 907
	76 476	83 069

Finansinės būklės ataskaitos datai maksimalios kredito rizikos, susijusios su gautinomis sumomis, suskirstymas pagal geografines zonas gali būti toks:

Tūkst. litų

	Likutinė vertė	
	2009	2008
Lietuva	37 720	50 863
Euro-zonos šalys	6 120	2 928
Rusija	26 227	27 120
Kitos šalys	273	251
	70 340	81 162

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

20. Finansiniai instrumentai (tęsinys)

Vertės sumažėjimo nuostoliai

Gautinų sumų senėjimas ataskaitos datą gali būti detalizuojamas taip:

Tūkst. litų	Bendra suma 2009	Vertės sumažėjimas 2009	Bendra suma 2008	Vertės sumažėjimas 2008
Neuždelstos	58 152		65 555	0
Uždelstos 0-30 dienų	9 052		13 937	0
Uždelstos 30-60 dienų	411		1 206	0
Uždelstos 61-90 dienų	2 653		464	0
Daugiau nei 90 dienų	73	1	174	174
	70 341	1	81 336	174

Pagal Įmonės įvertinimą nėra būtina daryti gautinų sumų vertės sumažėjimo, jei jų apmokėjimas vėluoja iki 90 dienų.

Užsienio valiutos kitimo rizika

Įmonė susiduria su užsienio valiutos kitimo rizika, susijusia su pardavimais, pirkimais ir paskolomis, kurie yra denominuoti kita nei litai ar eurai valiuta (Litas yra susietas su euru fiksuotu santykiu 3.4528 LTL/EUR). Įmonė neturi reikšmingų pirkimų ir pardavimų kitomis valiutomis nei LTL ir EUR, todėl užsienio valiutos keitimo rizika yra nereikšminga. Įmonė nenaudoja jokių finansinių priemonių tam, kad sumažinti užsienio valiutos keitimo riziką.

2009 m. gruodžio 31 d. nėra jokių reikšmingų piniginių turto ir įsipareigojimų straipsnių, denominuotų kita nei LTL ir EUR valiuta. Piniginių straipsnių išraiška EUR yra tokia:

Tūkst. EUR	2009	2008
Gautinos sumos	9 195	8 431
Grynieji pinigai	199	190
Paskolos ir kitos finansinės skolos	(30 168)	(21 539)
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	(367)	(722)
	(21 141)	(13 640)

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

20. Finansiniai instrumentai (tęsinys)

Likvidumo rizika

Žemiau pateikiami finansinių įsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, mokėjimo terminai pagal sutartis:

2009 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai grynųjų pinigų srautai	6 mėn. arba mažiau	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
Paskolos ir kitos finansinės skolos	127 762	135 480	27 235	71 366	31 385	5 494	
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	53 094	53 094	53 094				
	<u>180 856</u>	<u>188 574</u>	<u>80 329</u>	<u>71 366</u>	<u>31 385</u>	<u>5 494</u>	

2008 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai grynųjų pinigų srautai	6 mėn. arba mažiau	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
Paskolos ir kitos finansinės skolos	190 094	208 693	29 441	92 567	71 243	15 441	
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	64 445	64 445	64 445				
	<u>254 539</u>	<u>273 138</u>	<u>93 886</u>	<u>92 567</u>	<u>71 243</u>	<u>15 441</u>	

Palūkanų normos, taikytos apskaičiuotų grynujų pinigų srautų diskontui buvo tokios:

	2009	2008
Paskolos ir skolinimosi lėšos	2.0% - 8.0%	4.50 % - 7.50 %

Įmonės politika yra turėti pakankamai pinigų ar jų ekvivalentų tam kad padengti einamuosius su veikla susijusius mokėjimus, įskaitant finansinių skolų mokėjimus.

Įmonė šiuo metu veda derybas su bankais dėl paskolų/overdraftų grąžinimo terminų pratęsimo.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

20. Finansiniai instrumentai (tęsinys)

Palūkanų normos rizika

Įmonė susiduria su palūkanų normos piniginių srautų rizika kadangi Įmonės skoloms taikomos kintamos palūkanos, susietos su LIBOR, EURIBOR, VILIBOR, ir kurios svyruoja nuo LIBOR/EURIBOR/VILIBOR+0.8% iki LIBOR/EURIBOR/VILIBOR+4.0%.

Įmonės finansinėms priemonėms taikytų palūkanų normų išraiška finansinių ataskaitų datą yra tokia:

Tūkst. litų

Priemonės su fiksuota palūkanų norma
Obligacijos (fiksuotos kupono palūkanos 4,96%)

Likutinė vertė	
2009	2008
0	20 000
0	20 000

Tūkst. litų

Priemonės su kintama palūkanų norma

AB „Swedbank“
AB „Swedbank“
AB „SEB bankas“
AB „SEB bankas“
AB „SEB bankas“
AB „DnB Nord“ bankas
AB „DnB Nord“ bankas
AB „DnB Nord“ bankas
Lizingo įmonės
Faktoringas

Likutinė vertė	
2009	2008
6 000	10 000
1 334	4 087
3 833	8 943
15 564	34 518
7 228	9 017
26 408	26 408
8 796	9 874
9 653	0
35 478	52 232
13 468	15 014
127 762	170 093

Pagal šias sutartis taikoma palūkanų norma svyruoja nuo 1 dienos VILIBOR iki 6 mėn. VILIBOR arba 6 mėn. EURIBOR plus sutartinė marža (nuo 0,8% iki 4,0%).

Pinigų srautų jautrumo priemonėms, kurioms taikoma kintanti norma, analizė

Palūkanų normų pokytis 100 bazinių punktų finansinės būklės ataskaitos datą padidintų nuosavą kapitalą ir pelną (nuostolius) žemiau nurodytomis sumomis. Šioje analizėje daroma prielaida, kad visi kiti kintamieji, ypač valiutų keitimo kursai, lieka pastovūs. Tokiu pat pagrindu padaryta analizė už 2008 metus.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

20. Finansiniai instrumentai (tęsinys)

Įtaka tūkst. litų	Pelnas (nuostoliai)		Nuosavas kapitalas	
	100 bp padidėjimas	100 bp sumažėjimas	100 bp padidėjimas	100 bp sumažėjimas
2009 m. gruodžio 31 d.				
Priemonės, kurioms taikoma kintanti palūkanų norma	(1 278)	1 278	(1 278)	1 278
2008 m. gruodžio 31 d.				
Priemonės, kurioms taikoma kintanti palūkanų norma	(1 548)	1 548	(1 548)	1 548

2009 m. gruodžio 31 d. Įmonė nesinaudojo jokiais finansinėmis priemonėmis, kad apsidraustų nuo palūkanų normos pinigų srautų kitimo rizikos.

Finansinių priemonių tikroji vertė

Įmonės vadovybės nuomone, prekybos ir kitų gautinų ir mokėtinų sumų, o taip pat skolinimosi lėšų likutinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms.

Kapitalo valdymo politika

Valdyba siekia užtikrinti kad Įmonės kapitalas būtų pakankamo dydžio tam kad užtikrinti investuotojų, kreditorių ir kitų rinkos dalyvių pasitikėjimą Įmone. Pagal Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimus akcininkų nuosavybė turi sudaryti ne mažiau kaip 50% Įmonės akcinio kapitalo.

21. Pirkimų įsipareigojimai

2009 m. gruodžio 31 d. Įmonė neturi jokių pirkimo įsipareigojimų. 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonės pirkimų įsipareigojimai sudarė 19 770 tūkst. litų.

22. Susijusios šalys

Sandoriai tarp susijusių šalių gali būti pateikti taip:

Tūkst.litų	2009 m.			2008 m.		
	Pardavimai	Pirkimai	Išduota (grąžinta) paskolų	Pardavimai	Pirkimai	Išduota (grąžinta) paskolų
ŽŪB "Draugas"	8	3 776	(2 596)	29	13 369	
UAB "Jansvis"		52			150	
UAB "Žaibo ratas Vilnius"		373			168	
Vadovybė			600			375
	8	4 201	(1 996)	29	13 687	375

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

22. Susijusios šalys (tėsinys)

ŽŪB „Draugas” yra susijusi įmonė per AB „Pieno Žvaigždės” valdybos narį. UAB „Jansvis” yra susijusi įmonė per AB „Pieno Žvaigždės” filialo Pasvalio Sūrinė direktoriaus šeimos narį. UAB „Žaibo ratas Vilnius” yra susijusi įmonė per AB „Pieno Žvaigždės” valdybos narį.

Iš ŽŪB „Draugas” buvo perkamas pienas iki 2009 m. liepos 31 d. Iš UAB „Jansvis” perkamas transportas, o UAB „Žaibo ratas Vilnius” teikia paslaugas.

Gautinos sumos iš susijusių šalių 2009 m. gruodžio 31 d. yra tokios: ŽŪB „Draugas” –1 554 tūkst. litų (2008: 4 150 tūkst. litų); UAB „Žaibo ratas Vilnius” - 3 tūkst. litų (2008: 14 tūkst. litų); Gautinas sumas iš vadovybės sudaro išduotos paskolos, kurios 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro 800 tūkst. litų (2008: 200 tūkst. litų).

Mokėtinos sumos susijusioms šalims 2009 m. gruodžio 31 d. yra tokios: UAB „Žaibo ratas Vilnius”- 0 litų (2008: 28 tūkst. litų), UAB „Jansvis” - 5 tūkst. litų (2008: 0 litų), ŽŪB „Draugas” – 0 litų (2008: 0 litų).

Pirkimai ir pardavimai susijusioms šalims buvo atlikti įprastinėmis rinkos sąlygomis.

Atlyginimai vadovybei yra įtraukti į pardavimų ir administracinių sąnaudų straipsnį, „personalo išlaikymo sąnaudos” (žr. 3 pastabą):

Tūkst.litų	2009	2008
Atlyginimų vadovybei sąnaudos	1 844	2 456
Atlyginimai vadovybei atskaičius mokesčius	1 126	1 365

Atlyginimų vadovybei sąnaudas sudaro priskaičiuotas atlyginimas ir socialinio draudimo priskaitymai, mokami įmonės.

Vadovybė susideda iš generalinio direktoriaus, generalinio direktoriaus pavaduotojo, vykdančiojo direktoriaus, finansų direktoriaus ir konsultanto. Visi minėti asmenys, išskyrus finansų direktorių, taip pat yra ir valdybos nariai.

2008 metais atlyginimai vadovybei buvo didesni dėl didesnio asmenų skaičiaus, kurie dirbo įmonėje ir taip pat buvo įmonės valdybos nariais.

23. Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos

Po balanso sudarymo datos neįvyko jokių reikšmingų įvykių, kurie galėtų turėti esminės įtakos 2009 m. gruodžio 31 d. finansinėms ataskaitoms.

24. Neapibrėžtumai

Jokių reikšmingų neapibrėžtumų, susijusių su įmone, nėra.

AB „Pieno žvaigždės“ atsakingų asmenų patvirtinimas

2010 03 29
Vilnius

Dėl 2009 m. Metinio pranešimo ir finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – finansinės ataskaitos) sudarymo

Mes, žemiau pasirašę AB „Pieno žvaigždės“ generalinis direktorius Aleksandr Smagin ir Finansų direktorius Audrius Statulevičius patvirtiname, kad, mūsų žiniomis, finansinės ataskaitos, sudarytos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo emitento turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius. Metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, emitento būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Generalinis direktorius

Aleksandr Smagin

Finansų direktorius

Audrius Statulevičius

AKCINĖ BENDROVĖ „PIENO ŽVAIGŽDĖS

2009 m. METINIS PRANEŠIMAS

1. BENDRA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

1.1 Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas.

Pranešimas parengtas už 2009 finansinius metus.

1.2. Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Pavadinimas	AB „Pieno žvaigždės“
Teisinė - organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistruota	Bendrovė įregistruota 1998 m. gruodžio 23 d.
Įmonės kodas	1246 65536
PVM mokėtojo kodas	LT 246655314
Istatinis kapitalas	54 205 031 Lt, padalintas į 54 205 031 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas.
Adresas	Perkūnkiemio g. 3, LT-12127 Vilnius, Lietuvos Respublika
Telefonas	(+370 5) 246 14 14
Faksas	(+370 5) 246 14 15
Elektroninis paštas	info@pienozvaigzdes.lt
Interneto puslapis	www.pienozvaigzdes.lt

1.3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis

Pieno produktų gamyba.

1.4. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

AB „Pieno žvaigždės“ yra pasirašiusi sutartį su AB FMĮ „Finasta“ (VPK licencijos Nr.: A 087, adresas: Konstitucijos pr. 23, Vilnius, telefonas (8-5) 278 68 33 faksas (8-5) 278 68 38) dėl bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos tvarkymo.

1.5. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

1.5.1. AB „Pieno žvaigždės“ paprastosios vardinės akcijos įtrauktos į NASDAQ OMX Vilnius biržos Oficialųjį vertybinių popierių prekybos sąrašą.

Akcijų rūšis - paprastosios vardinės;

Akcijų skaičius – 54 205 031;

Bendra nominali vertė – 54 205 031 Lt;

VP ISIN kodas – LT0000111676;

1.5.2. AB „Pieno žvaigždės“ yra supirkusi 1 607 511 nuosavų akcijų.

2. LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 24⁽¹⁾ STRAIPSNYJE NURODYTA INFORMACIJA

2.1. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais įmonė susiduria, apibūdinimas

AB „Pieno žvaigždės“ įkurta 1998 m. gruodžio 23 d. susijungus Lietuvoje savarankiškai veikusioms pieno perdirbimo įmonėms AB „Mažeikių pieninė“ bei AB „Pasvalio sūrinė“. Vėliau buvo prisijungta AB „Kauno pienas“ ir 2004 metais AB „Panevėžio pienas“. Šiandien tokia struktūra leidžia specializuoti gamybą atskiruose filialuose, pasiekiant aukščiausią efektyvumo lygmenį ir tolygiai paskirstant žaliavinio pieno surinkimo pajėgumus šalyje.

AB „Pieno žvaigždės“ yra didžiausia Lietuvos pieno perdirbimo įmonė, kuri šiuo metu gamina daugiau nei 500 pavadinimų produktų. Bendrovės produkcija skirta ne tik vietinei rinkai, bet ir eksportuojama į Rusiją, Europos Sąjungos, NVS ir Baltijos šalis. Fermentiniai sūriai, išrūgų miltai ir švieži pieno produktai yra pagrindiniai AB „Pieno žvaigždės“ eksporto rinkoms gaminami produktai, užsitarnavę pripažinimą nepriekaištingos kokybės dėka. Jiems suteikti tarptautiniai produkto kokybės sertifikatai.

Rizikos veiksniai, susiję su emitento veikla:

Emitento pagrindinė veikla - pieno perdirbimas. Šis verslas yra rizikingas dėl galimų pokyčių žaliavos ir produktų rinkose, konkurencijos, taip pat galimų teisinių, politinių, technologinių bei socialinių pokyčių, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių su Emitento verslu, kas gali neigiamai paveikti Emitento pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Emitento pagrindinė žaliava yra pienas, kurio pardavimo perdirbimui kiekis Europos Sąjungos pieno gamintojams yra apribotas nacionalinėmis pieno kvotomis. Žaliavos tiekimo apribojimas gali įtakoti žaliavos trūkumą bei žaliavos kainų kilimą. Šie pokyčiai gali neigiamai paveikti Emitento pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Emitento verslas (ypatingai pieno surinkimas ir pristatymas) yra daug darbo jėgos reikalaujanti veikla. Darbuotojų trūkumas ir jų atlyginimų didėjimas gali neigiamai paveikti Emitento veiklos rezultatus.

2.2. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija

Pagrindiniai rodikliai, atspindintys 2009 m. bendrovės veiklą:

Finansiniai rodikliai	Pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus
Apyvarta	622,5 mln. Lt
Bendrasis pelnas	125,2 mln. Lt
Pelnas prieš mokesčius, palūkanas ir amortizaciją (EBITDA)	68,8 mln. Lt
Pelnas prieš mokesčius	19,7 mln. Lt
Investicijų į ilgalaikį turtą suma	28,5 mln. Lt

Kiti rodikliai:

- ✓ Vidutinis darbuotojų skaičius 2 207
- ✓ Supirktas natūralaus pieno 357 tūkst. t
- ✓ Supirktas pieno pagal bazinius rodiklius 436 tūkst. t

2.3. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie metinėse finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis

Metinėse finansinėse ataskaitose pateikti duomenys yra pakankami, išsamūs ir papildomai neaiškinami.

2.4. Visų įmonės įsigytų ir turimų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

Įsigytų nuosavų akcijų likutis 2009 metų pabaigoje yra 1 607 511 vnt. arba 2,97% viso akcinio kapitalo. Turimų savų akcijų nominali vertė yra 1 607 511 litų.

2.5. Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

Per 2009 metus įmonė įsigijo 800 000 vnt. nuosavų akcijų, kas sudaro 1,48% viso akcinio kapitalo. Įsigytų akcijų nominali vertė yra 800 000 litų.

2.6. Informacija apie apmokėjimą už savas akcijas, jeigu jos įsigijamos ar perleidžiamos už užmokestį

Už įsigytas akcijas per 2009 metus sumokėta 2 mln. litų.

2.7. Įmonės savų akcijų įsigijimo per ataskaitinį laikotarpį priežastys

Akcijos įsigytos siekiant palaikyti akcijų kainą rinkoje.

2.8. Informacija apie įmonės filialus ir atstovybes

AB „Pieno žvaigždės“ struktūroje yra 4 gamybiniai filialai:

- ✓ Filialas „Kauno pienas“, Taikos pr. 90, LT-51181 Kaunas;
- ✓ Filialas „Mažeikių pieninė“, Skuodo g. 4, LT-89100 Mažeikiai;
- ✓ Filialas „Pasvalio sūrinė“, Mūšos g. 14, LT-39104 Pasvalys;
- ✓ Filialas „Panevėžio pienas“, Tinklų g. 9, LT-35115 Panevėžys.

2.9. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

Jokių reikšmingų įvykių, įvykusių po finansinių metų pabaigos, nebuvo.

2.10. Įmonės veiklos planai ir prognozės

AB „Pieno žvaigždės“ pagrindiniai tikslai 2010 metams:

- ✓ Pasiiekti 640 milijonų litų apyvartą;
- ✓ Pasiiekti 3,0% grynąjį pelningumą;
- ✓ Toliau įgyvendinti veiklos sąnaudų mažinimo programas;

2.11. Informacija apie įmonės tyrimų ir plėtros veiklą

Įmonė pastoviai vykdo investicijas ir ieško būdų, kaip užtikrinti pastovų augimą bei geresnį veiklos efektyvumą.

2.12. Įmonės finansinės rizikos valdymo tikslai, naudojamos numatomų sandorių pagrindinių grupių apsidraudimo priemonės, kurioms taikoma apsidraudimo sandorių

apskaita, ir įmonės kainų rizikos, kredito rizikos, likvidumo rizikos ir pinigų srautų rizikos mastai

Įmonė finansinių priemonių, kurios yra svarbios vertinant įmonės turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę ir veiklos rezultatus nenaudojo.

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

3.1. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Juridinių asmenų registre įregistruotas 54 205 031 Lt įstatinis kapitalas. Jis padalytas į 54 205 031 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai netaikomi.

3.2. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Bendrovėje vertybinių popierių perleidimo apribojimų nėra.

3.3. Akcininkai

2009 m. gruodžio mėn. 31 d. bendrovėje iš viso buvo 4 299 akcininkų.

Akcininkai, turintys daugiau kaip 5% AB “Pieno žvaigždės” įstatinio kapitalo ir balsų:

Akcininkas	Turimų akcijų skaičius	Įstatinio kapitalo dalis %	Turimų balsų dalis su kartu veikiančiais asmenimis %
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN AB SERGELS TORG 2, 10640 STOCKHOLM, SWEDEN	9 201 047	16,97	17,49
UAB "AGROLITAS IMEKS LESMA" LAISVĖS PR.125, VILNIUS, ĮM.K. 2191855	7 158 067	13,20	13,61
SWEDFUND INTERNATIONAL SVEAVAGEN 24-26, BOX 3286, SE-103 65 STOCKHOLM, SWEDEN	4 700 000	8,67	8,93
ŽŪKB "SMILGELĖ" J.TUMO VAIŽGANTO 8/27-3. VILNIUS, ĮM.K. 2490652	6 155 268	11,35	11,70
KVARACIEJUS JULIUS	7 081 907	13,06	32,64
KLOVAS VOLDEMARAS	2 842 567	5,24	32,64
SMAGIN ALEKSANDR	2 547 123	4,70	32,64

3.4. Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises, ir tų teisių aprašymai;

Bendrovėje nėra akcininkų turinčių specialias kontrolės teises.

3.5. Visi balsavimo teisių apribojimai

Bendrovėje nėra akcininkų kuriems būtų apribota balsavimo teisė

3.6. visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Emitentui nėra žinoma apie akcininkų tarpusavio susitarimus, kuriais galėtų būti apribotas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisė.

3.7. Darbuotojai

	2009 12 31	2008 12 31
Vidutinis darbuotojų skaičius	2.207	2.477
Su aukštuoju išsilavinimu	374	389
Su aukštesniuoju išsilavinimu	679	774
Su viduriniu išsilavinimu	975	1.106
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	180	208
Vidutinis atlyginimas, Lt		
	2009 12 31	2008 12 31
Vadovaujančio personalo	6.767	6.504
Specialistų	2.669	2.715
Darbininkų	2.131	2.053

3.8. Emitento įstatų keitimo tvarka

AB „Pieno žvaigždės“ įstatai keičiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

3.9. Emitento valdymo organai

Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba Bendrovėje nesudaroma.

Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas. Bendrovės valdyba sudaroma iš 6 (šešių) narių 4 metų laikotarpiui. Valdyba iš narių renka valdybos pirmininką.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, jo sušaukimo tvarka bei kiti su visuotinio akcininkų susirinkimo veikla ir priimamais sprendimais susiję klausimai, taip pat valdybos ir Bendrovės vadovo kompetencija, rinkimo (skyrimo) ir atšaukimo tvarka bei kiti su valdybos ir Bendrovės vadovo veikla susiję klausimai reglamentuojami Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

3.10. Kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas:

Valdyba

Vardai, pavardės	Pareigos	Turimas akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga
Paul Bergqvist a.k.	pirmininkas	-	-	2008 12 02	2012 12 02
Lars Ojefors a.k.	narys	-	-	2008 12 02	2012 12 02
Julius Kvaraciejus a.k.	narys	7 081 907	13,065	2008 12 02	2012 12 02
Voldemaras Klovas a.k.	narys	2 842 567	5,24	2008 12 02	2012 12 02

Aleksandr Smagin a.k.	narys	2 547 123	4,70	2008 12 02	2012 12 02
Linas Sasnauskas a.k.	narys	125	0,0	2008 12 02	2012 12 02

Administracija

Vardai, pavardės	Pareigos	Turimas akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %
Aleksandr Smagin a.k.	Gen. direktorius	2 547 123	4,70
Audrius Statulevičius a.k.	Finansų direktorius	-	-

Per 2009 metus valdymo organams priskaičiuota pinigų suma (atskaičius mokesčius) yra 1 126 tūkst. Litų. Vidutiniškai vienam asmeniui tenkanti suma yra 161 tūkst. Litų.

3.11. visi reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeitę ar nutraukti pasikeitus emitento kontrolei, taip pat jų poveikis, išskyrus atvejus, kai dėl susitarimų pobūdžio jų atskleidimas padarytų emitentui didelę žalą

Susitarimų kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeitę ar nutraukti pasikeitus emitento kontrolei nėra.

3.12. visi emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimai, numatantys kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties, arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Emitentas nėra sudaręs susitarimų su jo organų nariais ar darbuotojais, kurie numatytų kompensacijas jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo.

3.13. Informacija apie didesnius susijusių šalių sandorius

(Nuosavybės vertybinių popierių emitentai papildomai turi pateikti informaciją apie didesnius susijusių šalių sandorius – nurodyti šių sandorių sumas, susijusių asmenų santykių pobūdį ir kitą informaciją apie sandorius, kuri yra būtina norint suprasti bendrovės finansinę padėtį, jeigu tokie sandoriai yra reikšmingi arba buvo sudaryti ne įprastomis rinkos sąlygomis. Informacija apie atskirus sandorius gali būti apibendrinama pagal jų pobūdį, išskyrus atvejus, kai, norint suprasti sandorių tarp susijusių asmenų poveikį bendrovės finansinei padėčiai, būtina pateikti atskirą informaciją. Sąvoka „susijęs asmuo“ turi tokią pačią reikšmę, kaip ir emitento taikomuose apskaitos standartuose)

Daugiau informacijos apie sandorius su susijusiomis šalimis yra pateikta aiškinamajame rašte prie metinių finansinių ataskaitų.

4. INFORMACIJA APIE TAI, KAIP LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO

Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso pateikiama priede prie šio metinio pranešimo. (Priedas Nr.1)

5. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ

Visą viešai skelbtą informaciją galima rasti www.pienozvaigzdes.lt

10.12.2009 AB „Pieno žvaigždės“ planuojami 2010 metų finansiniai rezultatai

2010 metais AB „Pieno žvaigždės“ planuoja apie 640 mln. LTL (185,4 mln. EUR) apyvartą. Didžiausio pardavimų augimo tikimės eksporto rinkose, kuriose pajamos sudarys daugiau nei pusę visų planuojamų pajamų.

Bendrovės vadovybė ir toliau įgyvendina veiklos sąnaudų mažinimo programas, kurios įgalins kompensuoti augančius tiesioginius gamybos kaštus. Ateinančių metų investicijų programa sudarys apie 20 mln. LTL (5,8 mln. EUR) ir bus nukreipta sėkmingų gaminių gamybos plėtojimui bei palaikomosios investicijoms.

Planuojama, kad pagrindinės veiklos pinigų srautai leis Bendrovei per metus apie 40 mln. LTL (11,6 mln. EUR) sumažinti finansinio įsiskolinimo lygį. 2010 metų pabaigoje planuojamas EBITDA pelningumas apie 11% ir grynasis metinis pelningumas apie 3%.

30.11.2009 AB „Pieno žvaigždės“ 2009 metų 9 mėnesių neaudituoti finansiniai rezultatai

Pardavimų pajamos per 2009 metų devynis mėn. sumažėjo 8,9 proc. iki 461,0 mln. LTL (133,5 mln. EUR), nuo 505,7 mln. LTL (146,5 mln. EUR) lyginant su 2008 metų devynių mėnesių pajamomis.

Pelnas prieš mokesčius palūkanas ir amortizaciją (EBITDA) per 2009 devynis mėn. padidėjo 28 proc. iki 50,5 mln. LTL (14,6 mln. EUR), lyginant su 39,4 mln. LTL (11,4 mln. EUR) prieš metus.

Grynasis pelnas per 2009 metų devynis mėnesius buvo 9,9 mln. LTL (2,9 mln. EUR), lyginant su 0,1 mln. LTL (0,03 mln. EUR) grynuoju pelnu per 2008 metų devynis mėnesius.

29.10.2009 Akcininkų susirinkimo sprendimai

2009 m. spalio 29 d. 11.00 val. įvyko AB "Pieno žvaigždės" visuotinis akcininkų susirinkimas. Susirinkimo darbotvarkė ir sprendimai:

Susirinkimo darbotvarkė:

1. Bendrovės įstatų pakeitimų ir naujos redakcijos tvirtinimas.
2. Sutarčių dėl veiklos valdyboje pagrindinių sąlygų nustatymas.

Susirinkimo sprendimai:

1. Bendrovės įstatų pakeitimų ir naujos redakcijos tvirtinimas.

Sprendimas:

Patvirtinti Bendrovės įstatų naują redakciją.

Įgalinti Bendrovės generalinį direktorių Aleksandr Smagin (su teise perigalioti) pasirašyti naują įstatų redakciją bei kitus su įstatų įregistravimu juridinių asmenų registre susijusius dokumentus bei atlikti visus veiksmus, reikalingus, kad nauja įstatų redakcija būtų įregistruota Juridinių asmenų registre.

2. Sutarčių dėl veiklos valdyboje pagrindinių sąlygų nustatymas.

Sprendimas:

Atsižvelgiant į patvirtintą naują Bendrovės įstatų redakciją, kurioje numatytas sutarčių su valdybos nariais dėl veiklos valdyboje sudarymas, visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendžia, kad sutartyse su valdybos nariais dėl veiklos valdyboje be kita ko turi būti nustatyta:

valdybos nario pareigos ir atsakomybė;

kiekvienam valdybos nariui mokamo atlygio už veiklą valdyboje dydis;

ne Lietuvos Respublikoje gyvenančių valdybos narių kelionės bei apgyvendinimo išlaidų, susijusių su jų kelionėmis į Lietuvos Respubliką, kiek tai susiję su jų veikla valdyboje, kompensavimo tvarka;

Nustatyti, kad visų valdybos narių atlygiui už veiklą valdyboje 2009/2010 metais skiriama 100 000 Lt (28 962 EUR).

Įgalioti Bendrovės finansų direktorių Audrių Statulevičių Bendrovės vardu pasirašyti sutartis su Bendrovės valdybos nariais dėl veiklos valdyboje.

02.10.2009 Dėl AB Pieno žvaigždės obligacijų emisijos išpirkimo

Informuojame rinkos dalyvius, kad 2009 m. spalio 2 d., kaip ir buvo planuota, AB „Pieno žvaigždės“ pilnai išpirko trijų metų trukmės 20 mln. Litų (5,8 mln. EUR) dydžio obligacijų emisiją. Dėkojame visiems investuotojams už pasitikėjimą sėkminga įmonės veikla.

02.10.2009 Dėl AB Pieno žvaigždės produkcijos eksporto

Informuojame, kad Rusijos federacijos veterinarijos tarnybos sprendimu, yra laikinai apribotas dalies AB „Pieno žvaigždės“ produkcijos eksportas į Rusijos federaciją. Reaguodami į spaudoje pasirodžius pranešimus informuojame, kad šis faktas neturės reikšmingos įtakos bendrovės pardavimų apimtims ir planuojamam pelningumui, nes dėl atsigaujančių pieno produktų kainų ES rinkose, atsirado galimybė sėkmingai eksportuoti gaminamą produkciją į šias rinkas.

29.09.2009 AB Pieno žvaigždės, Pranešimas apie VAS sušaukimą

Bendrovės valdybos iniciatyva ir sprendimu 2009 m. spalio 29 d. 11.00 val. šaukiamas akcinės bendrovės "Pieno žvaigždės" (buveinė Laisvės pr. 125, Vilniuje, kodas 1246 65536, PVM mokėtojo kodas LT 246655314, duomenys apie bendrovę kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre) visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris įvyks AB „Pieno žvaigždės“ patalpose Perkūnkiemio g. 3, Vilniuje. Akcininkai registruojami nuo 10.30 val.

Susirinkimo darbotvarkė:

Bendrovės įstatų pakeitimų ir naujos redakcijos tvirtinimas.

Sutarčių dėl veiklos valdyboje pagrindinių sąlygų nustatymas.

Visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos diena yra 2009 m. spalio 22 d. Dalyvauti ir balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę tik tie asmenys, kurie bus akcininkais visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dienos pabaigoje.

AB „Pieno žvaigždės“ akcininkai ne vėliau kaip likus 21 dienai iki visuotinio akcininkų susirinkimo dienos bendrovės interneto svetainėje <http://www.pienozvaigzdes.lt> galės susipažinti su:

- teise ir tvarka iš anksto pateikti bendrovei klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke;
- teise siūlyti papildyti visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę, siūlyti sprendimų projektus darbotvarkės klausimais;
- visais siūlomais darbotvarkės sprendimų projektais, valdybos ir akcininkų paaiškinimais, taip pat kitais dokumentais, kurie pateikiami visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- su informacija, susijusia su akcininko teisių įgyvendinimu.

Informuojame bendrovės akcininkus, kad AB „Pieno žvaigždės“ dar nėra sudariusi galimybių ir paruošusi tvarkos akcininkams dalyvauti, balsuoti ir duoti įgaliojimus atstovauti juos visuotiniame akcininkų susirinkime elektroninių ryšių priemonėmis. Bendrovė nėra nustatčiusi įgaliojimo formos. Asmenys, atstovaujantys akcininką santykiuose su bendrove, turi pateikti bendrovei įstatymų nustatyta tvarka patvirtintą akcininko įgaliojimą. Bendrovės akcininkai, ketinantys balsuoti bendraisiais balsavimo biuleteniais, šių biuletenių paruoštas formas ne vėliau kaip likus 21 dienai iki visuotinio akcininkų susirinkimo dienos gali gauti bendrovės buveinėje arba interneto svetainėje ir užpildytus iki visuotinio akcininkų susirinkimo pradžios pateikti bendrovei adresu Laisvės pr. 125, LT-06118 Vilnius. Visa informacija apie įvyksiantį visuotinį akcininkų susirinkimą pateikiama AB „Pieno žvaigždės“ interneto svetainėje <http://www.pienozvaigzdes.lt>

30.07.2009 AB „Pieno žvaigždės“ patikslintos 2009 m. veiklos prognozės

Atsižvelgiant į faktinius 2009 m šešių mėn. veiklos rezultatus, AB „Pieno žvaigždės“ keičia 2009 metų veiklos rezultatų prognozę:

Planuojamos 2009 metų pardavimų pajamos mažinamos nuo 689,1 mln. LTL (199,6 mln. EUR) iki 639,0 mln. LTL (185,0 mln. EUR), planuojamas grynas pelningumas mažinamas nuo 3,5% iki 3,0%.

30.07.2009 AB „Pieno žvaigždės“ 2009 metų 6 mėnesių neaudituoti finansiniai rezultatai

Pardavimų pajamos per 2009 metų šešis mėn. sumažėjo 10,0 proc. iki 299,9 mln. LTL (86,9 mln. EUR), nuo 333,3 mln. LTL (96,6 mln. EUR) lyginant su 2008 metų šešių mėnesių pajamomis.

Pelnas prieš mokesčius palūkanas ir amortizaciją (EBITDA) per 2009 šešis mėn. padidėjo daugiau nei du kartus iki 34,3 mln. LTL (9,9 mln. EUR), lyginant su 15,9 mln. LTL (4,6 mln. EUR) prieš metus.

Grynas pelnas per 2009 metų šešis mėnesius buvo 6,6 mln. LTL (1,9 mln. EUR), lyginant su -10,3 mln. LTL (-3,0 mln. EUR) nuostoliu per 2008 metų šešis mėnesius.

23.04.2009 AB „Pieno žvaigždės“ 2009 metų I ketvirčio neaudituoti finansiniai rezultatai

Pardavimų pajamos per 2009 metų I ketvirtį sumažėjo 4,4 proc. iki 143,6 mln. LTL (41,6 mln. EUR), nuo 150,2 mln. LTL (43,5 mln. EUR) lyginant su 2008 metų I ketvirčio pajamomis.

Pelnas prieš mokesčius palūkanas ir amortizaciją (EBITDA) per 2009 metų I ketvirtį padidėjo daugiau nei keturis kartus iki 17,9 mln. LTL (5,2 mln. EUR), lyginant su 4,1 mln. LTL (1,2 mln. EUR) 2008 metų pirmą ketvirtį.

Grynasis pelnas per 2009 metų pirmą ketvirtį buvo 3,9 mln. LTL (1,1 mln. EUR), lyginant su -8,8 mln. LTL (-2,5 mln. EUR) nuostoliu 2008 metų pirmą ketvirtį.

23.04.2009 Akcininkų susirinkimo sprendimai

2009 m. balandžio 23 d. 11.00 val. įvyko AB "Pieno žvaigždės" visuotinis akcininkų susirinkimas. Susirinkimo darbotvarkė ir sprendimai:

1. Bendrovės metinis pranešimas.
2. Auditoriaus išvada apie bendrovės finansinę atskaitomybę ir metinį pranešimą.
3. Bendrovės audituotos 2008 m. metinės finansinės atskaitomybės tvirtinimas.
4. Bendrovės pelno (nuostolio) paskirstymas.
5. Bendrovės savų akcijų įsigijimas.
6. Dėl akcinės bendrovės „Pieno žvaigždės“ audito komiteto sudarymo ir veiklos taisyklių patvirtinimo.
7. Dėl akcinės bendrovės „Pieno žvaigždės“ audito komiteto narių rinkimų.
8. Audito įmonės rinkimai.

Visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos diena yra 2009 m. balandžio 16 d.

AKCININKŲ SUSIRINKIMO SPRENDIMAI:

1. Bendrovės metinis pranešimas.
Išklausa.
2. Auditoriaus išvada apie bendrovės finansinę atskaitomybę ir metinį pranešimą.
Išklausa.
3. Bendrovės audituotos 2008 m. metinės finansinės atskaitomybės tvirtinimas.

Sprendimas:

Patvirtinti bendrovės audituotą 2008 m. metinę finansinę atskaitomybę

4. Bendrovės pelno (nuostolio) paskirstymas.

Sprendimas:

Patvirtinti pelno (nuostolio) paskirstymą.

Dividendams skirti 5.917.221,00 milijonus litų (1.713.746 EUR) arba 0,1125 litų (0,0326 EUR) akcijai.

Suformuoti rezervą savoms akcijoms įsigyti 6.000.000 litų (1.737.720 EUR). Suformuoti rezervą paramai ir labdarai 250.000 litų (72.405 EUR).

Patvirtinta.

5. Bendrovės savų akcijų įsigijimas.

Sprendimas:

5.1. Supirkti akcinės bendrovės „Pieno žvaigždės“ akcijas per AB NASDAQ OMX Vilnius oficialaus siūlymo subrinką, šią rinką reglamentuojančių taisyklių nustatyta tvarka, netvirtinant cirkuliaro Vertybinių popierių komisijoje.

a) akcijų įsigijimo tikslas - stabilizuoti bendrovės akcijų kursą, padidinti akcijų likvidumą ir išvengti nuostolių dėl bendrovės akcijų kurso kritimo;

b) maksimalus įsigyjamų akcijų skaičius - įsigyjamų savų akcijų nominali vertė kartu su kitomis, jau turimomis savomis akcijomis, negali būti didesnė kaip 1/10 įstatinio kapitalo;

c) laikotarpis, per kurį akcinė bendrovė gali įsigyti savo akcijas - 18 mėnesių; d) minimali įsigyjamų akcijų kaina - 30% mažesnė už paskutinės savaitės Bendrovės akcijų kainų vertybinių popierių biržoje NASDAQ OMX Vilnius centrinėje rinkoje aritmetinį svertinį vidurkį, maksimali įsigyjamų akcijų kaina - 30% didesnė už paskutinės savaitės Bendrovės akcijų kainų NASDAQ OMX Vilnius centrinėje rinkoje aritmetinį svertinį vidurkį;

e) savų akcijų pardavimo tvarka ir minimali pardavimo kaina - minimali akcijų pardavimo kaina ne mažesnė kaip 2/3 akcijų įsigijimo kainos. Užtikrinant visiems akcininkams lygias galimybes įsigyti supirktas akcijas, jos bus parduodamos vertybinių popierių biržos centrinėje rinkoje arba aukciono būdu, informuojant apie aukciono laiką ir tvarką visus akcininkus registruotais laiškais arba viešai spaudoje.

5.2. Vadovaujantis šiuo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu ir Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo 54 straipsniu, bendrovės valdybai pavedama priimti visus sprendimus, susijusius su akcijų supirkimo laiko, kainos nustatymu, taip pat sprendimus dėl savų įsigytų akcijų pardavimo laiko, kainos ir tvarkos nustatymo bei spręsti visus kitus klausimus, kurie nenumatyti šiame sprendime.

6. Dėl akcinės bendrovės „Pieno žvaigždės“ audito komiteto sudarymo ir veiklos taisyklių patvirtinimo.

Sprendimas:

Sudaryti akcinės bendrovės „Pieno žvaigždės“ audito komitetą ir patvirtinti jo veiklos taisykles.

7. Dėl akcinės bendrovės „Pieno žvaigždės“ audito komiteto narių rinkimų.

Sprendimas:

Į akcinės bendrovės „Pieno žvaigždės“ audito komitetą vienerių metų kadencijai išrinkti nepriklausomą narį - Ričardą Bagdoną, antrą narį - įmonės vidaus auditorę Violetą Liutkuvienę.

8. Audito įmonės rinkimai ir audito paslaugų apmokėjimo sąlygų nustatymas.

Sprendimas:

8.1. 2009 ir 2010 finansinių metų auditui atlikti išrinkta audito bendrovė KPMG Baltics.

8.2. Nustatyti konkrečias audito paslaugų apmokėjimo ir kitas sutarties sąlygas ir pasirašyti sutartį su auditoriumi įgaliojamas Bendrovės vadovas.

19.03.2009 AB Pieno žvaigždės, Pranešimas apie eilinio VAS sušaukimą
2009 m. balandžio 23 d. 11.00 val. šaukiamas AB "Pieno žvaigždės" visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris įvyks viešbutyje Hotel Reval Lietuva, Konstitucijos pr. 20, Vilniuje. Akcininkai registruojami nuo 10.00 val.

Susirinkimo darbotvarkė:

1. Bendrovės metinis pranešimas.
2. Auditoriaus išvada apie bendrovės finansinę atskaitomybę ir metinį pranešimą.
3. Bendrovės audituotos 2008 m. metinės finansinės atskaitomybės tvirtinimas.
4. Bendrovės bendrųjų pajamų paskirstymas.
5. Bendrovės savų akcijų įsigijimas.
6. Dėl akcinės bendrovės „Pieno žvaigždės“ audito komiteto sudarymo ir veiklos taisyklių patvirtinimo.
7. Dėl akcinės bendrovės „Pieno žvaigždės“ audito komiteto narių rinkimų.

Visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos diena yra 2009 m. balandžio 16 d.

01.03.2009 AB „Pieno žvaigždės“ 2008 metų neaudituoti finansiniai rezultatai

Pardavimų pajamos per 2008 metus išaugo 0,4 proc. iki 666,3 mln. LTL (193,0 mln. EUR), nuo 663,4 mln. LTL (192,1 mln. EUR) lyginant su 2007 metų pajamomis.

Pelnas prieš mokesčius palūkanas ir amortizaciją (EBITDA) per 2008 metus sumažėjo 44,1 proc., iki 49,1 mln. LTL (14,2 mln. EUR), lyginant su 87,8 mln. LTL (25,4 mln. EUR) 2007 metais.

Grynasis nuostolis per 2008 metus buvo -4,3 mln. LTL (-1,3 mln. EUR), lyginant su 33,3 mln. LTL (9,6 mln. EUR) pelnu 2007 metais.

Mažesnę nei planuota grynąją pelningumą nulėmė mažesnis nei planuotas bendrasis pelningumas eksporto rinkose.

03.02.2009 Pranešimas apie savų akcijų įsigijimą

Informacija apie akcinės bendrovės „Pieno žvaigždės“ (kodas 1246 65536, buveinės adresas Laisvės pr. 125, Vilnius, turimas savas akcijas:

Akcijų ISIN kodas LT000011676

Įstatinis kapitalas, Lt 54 205 031

Bendras akcijų kiekis, vnt. 54 205 031

Vienos akcijos nominali vertė, Lt 1

Emitento įsigytų savų akcijų kiekis, vnt. 1 607 511

Bendras Emitento išleistų akcijų suteikiamų balsavimo teisių kiekis, vnt. 52 597 520

08.01.2009 Dėl bendrovės savų akcijų supirkimo

AB „Pieno žvaigždės“ valdyba 2009.01.07 priėmė sprendimą supirkti 800.000 nuosavų paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės bendrovės akcijų. Akcijas supirkti numatyta Vilniaus vertybinių popierių biržoje oficialaus siūlymo būdu nuo 2009 m. sausio 13 d. iki 2009 m. sausio 26 d. Akcijų supirkimo trukmė 14 dienų, supirkimo kaina 2,50 Lt už akciją. Pavedimai parduoti akcijas kaupiami visą akcijų supirkimo laiką. Jei akcijų pasiūla viršys superkamų akcijų skaičių, superkamų akcijų skaičius bus proporcingai mažinamas visiems akcijų pardavėjams.

6. KITA INFORMACIJA

Papildomos informacijos, kuri turėtų būti atskleidžiama pagal įmonių veiklą reglamentuojančius įstatymus, kitus teisės aktus ar įmonės įstatus, ir kuri nebūtų atskleista šiame metiniame pranešime bei metinėse finansinėse ataskaitose – nėra.

AB „Pieno Žvaigždės“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Akcinė bendrovė „Pieno žvaigždės“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi NASDAQ OMX Vilnius patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTU ALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos. Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	<i>Bendrovė prognozes pateikia esminių įvykių pranešimo forma per centrinę reglamentuotos informacijos bazę, tačiau kai kurių strategijos momentų negali iš anksto viešai atskleisti dėl konkurencinės kovos rinkoje.</i>
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Ne	<i>Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma. Valdybos kontrolę atlieka visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriam valdyba atsiskaito.</i>
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	<i>Bendrovės kolegialus valdymo organas yra valdyba.</i>

2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	<i>Bendrovės kolegialus valdymo organas yra valdyba.</i>
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	<i>Kadangi Bendrovė nesudaro kolegialaus priežiūros organo, III ir IV principai taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.</i>
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. ²	Taip	<i>Bendrovės valdyboje yra šeši valdybos nariai kurie atstovauja visų pagrindinių akcininkų interesus. Toks valdybos narių skaičius yra pakankamas ir užtikrina, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti valdybai priimant sprendimus.</i>
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	<i>Bendrovės valdybos nariai renkami maksimaliai teisės aktų numatyti ketverių metų kadencijai. Jokių apribojimų jų perrinkimui nėra.</i>
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	<i>Bendrovės vadovas nėra valdybos pirmininku. Kliūčių vykdyti nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai nėra.</i>

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (**pavyzdžiui, komitetų formavimas**), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovu, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka. Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	<i>Bendrovė atskleidžia informaciją apie kandidatus į bendrovės kolegialų organą. Akcininkų struktūroje nėra dominuojančių akcininkų. Visos aktyvios akcininkų grupės turi savo atstovus valdyboje.</i>
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	<i>Informacija apie esamus bendrovės kolegialaus organo narius yra pateikiama bendrovės metiniame pranešime. Prieš būsimus kolegialaus organo narių rinkimus teisės aktuose numatytą informaciją apie juos pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.</i>
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	<i>Informacija apie esamus bendrovės kolegialaus organo narius yra pateikiama bendrovės metiniame pranešime. Prieš būsimus valdybos narių rinkimus teisės aktuose numatytą informaciją apie juos pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.</i>
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	<i>Bendrovės kolegialaus organo nariai turi ilgametę patirtį bendrovių valdyme, įvairiapusių žinių, ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.</i>
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	<i>Bendrovės kolegialaus organo nariai turi ilgametę bendrovių valdymo patirtį. Jei būtų išrinkti nauji bendrovės valdybos nariai, jie būtų supažindinami su situacija bendrovėje, bei valdymo ypatumais.</i>

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas ⁴ nepriklausomų ⁵ narių skaičius.	Taip	<i>1/3 valdybos narių sudaro nepriklausomi nariai</i>
---	------	---

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;	Taip	
--	-------------	--

8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.		
3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Taip	

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Taip	<i>Remiantis 3.7. punkte nurodytais nepriklausomumo kriterijais, nepriklausomais valdybos nariais laikome:</i> - Paul Bergqvist - valdybos pirmininkas; - Lars Ojefors - valdybos narys;
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Taip	<i>Kriterijai tenkinami ištisus metus.</i>
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų ⁶ . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principe – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. ⁸	Taip	<i>Bendrovės vadovas ne rečiau kaip kartą per ketvirtį pateikia ataskaitas kolegialiam valdymo organui, bei gauna jo rekomendacijas. Bendrovės valdyba tvirtina vadovo paruoštą metinį pranešimą.</i>

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formulė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	<i>Bendrovės valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.</i>
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	<i>Kolegialaus organo nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigų vykdymui. Visuose šauktuose kolegialaus organo posėdžiuose kvorumas buvo.</i>
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmoniškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.	Taip	
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Ne	<i>Bendrovėje sudaromas tik audito komitetas.</i>
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Taip	

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Taip	
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip	Metinis audito komiteto pranešimas teikiamas Įmonės valdybai ir akcininkų susirinkimui.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	

4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	Neaktualu	
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams	Neaktualu	

skiriamo individualus atlyginimo); 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiems interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiama duomenimis apie visus atlyginimus,	Taip	Audito komitetas paskirtas ir patvirtintas akcininkų susirinkime

kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
---	--	--

4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	
V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	<i>Bendrovėje šių nuostatų įgyvendina kolegialus organas - valdyba.</i>
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹²	Taip	<i>Bendrovės valdybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per metų ketvirtį.</i>
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	<i>Valdyba atlieka kolegialių organų darbą</i>
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	<i>Bendrovės įstatinį kapitalą sudarančios paprastosios vardinės akcijos visiems bendrovės akcijų savininkams suteikia vienodas teises.</i>
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹³ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	<i>Pagrindiniai bendrovės akcininkai yra atstovaujami valdyboje, kuri ir priima pagrindinius sprendimus.</i>
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	<i>Visi bendrovės akcininkai informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo datą, vietą ir laiką. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo sudaroma galimybė gauti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke.</i>

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	

7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	
VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Neaktualu	
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Neaktualu	
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Neaktualu	

8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Neaktualu	
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukaupytų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.	Neaktualu	

8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	Neaktualu	
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Neaktualu	
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Neaktualu	
8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Ne	
8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Neaktualu	
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamosi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	

8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Neaktualu	
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Neaktualu	
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.		
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.		
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		

8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. 10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip	<i>Informacija apie bendrovę, nurodyta šiose rekomendacijose, atskleidžiama šiuose šaltiniuose: bendrovės metiniame pranešime, finansinėje atskaitomybėje bei jos aiškinamajame rašte, pranešimuose apie akcijų paketų įgijimą/ netekimą, pranešimuose apie esminius įvykius skelbiant juos per biržos informacinę sistemą.</i>
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	<i>Informacija per centrinę reglamentuotos informacijos bazę pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Be to, informaciją bendrovė stengiasi skelbti prieš arba po</i>

		<i>biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kuriose prekiaujama bendrovės akcijomis. Bendrovė informacijos, galinčios turėti įtakos jos akcijų kainai, neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.</i>
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	<i>Bendrovė laikosi šios nuostatos. Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.</i>
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	